הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

לשנת 2014

תוכן העניינים

	דף
תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	4
תיאור הסביבה העסקית	10
מצב כספי	21
תוצאות הפעולות	24
תחזית זרמי כספים	28
השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה	28
הצהרות יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל לגבי ביצוע בקרות (*SOX 302* ו - *SOX 404*)	31
דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי	32

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח- 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדוח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

1. תאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת

1.1 החברה המנהלת

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (ראה להלן). החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 1992, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "קבוצת הפניקס" או "הקבוצה" או "הפניקס אחזקות"). לחברה רישיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישורים לניהול קופות גמל לקצבה, המאפשרים לה להפעיל קרנות פנסיה מסוג קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן פנסיה חדשה כללית וכן קופות גמל כפי שמפורט להלן.

1.2 קרנות הפנסיה

הפניקס פנסיה מקיפה (להלן: "קרן מקיפה")
פועלת כקרן תשואה, דהיינו, קרן בה זכויותיו של המבוטח נקבעות על פי הצבירה האישית שלו בהתאם לשנת לידה, גיל , מין, התשואות על נכסי הקרן, ומנגנון עדכון זכויות לפי תוצאות הדוח האקטוארי. עמית מבוטח בביטוח מקיף לנכות שאירים וזקנה.

הפניקס פנסיה משלימה (בשמה הקודם: "הפניקס פנסיה כללית") (להלן: "קרן כללית")
הקרן פעלה עד ליום 30 ביוני, 2013 כקרן תשואה במסלול יסוד. קרן זו הייתה מיועדת בעיקר לצבירת חיסכון לגיל פרישה מרמות שכר העולות על "תקרות ההפקדה החודשית" המותרת בקרן פנסיה מקיפה, כהגדרתה בתקנות מס הכנסה, או הפקדות חד פעמיות.
ביום 30 ביוני, 2013 אישר אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר את תיקון תקנון קרן הפנסיה המשלימה, כאשר בין היתר במסגרת התיקון הוספו לקרן מסלולי ביטוח ומסלולי השקעה בדומה לקרן המקיפה שבניהול החברה.
ביום 1 בינואר, 2014 הופעלו מסלולי הביטוח וההשקעות שהוספו בקרן המשלימה, במסגרת תיקון תקנון נוסף שבוצע במועד זה, כמפורט בדו"ח הדירקטוריון של החברה.

רכישת קרנות פנסיה אקסלנס

בתאריך 14 בנובמבר, 2013 חתמה החברה הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (החברה המנהלת) על הסכם לרכישת פעילות ניהול קרנות הפנסיה (מקיפה וכללית) שבניהולה של אקסלנס נשואה גמל ופנסיה בע"מ (להלן - המוכרת) בכפוף לתנאים המתלים שנקבעו להשלמת העסקה. ביום 31 בדצמבר 2013, התקבל אישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, לרכישת הפעילות ומיזוג קרנות הפנסיה ולפיכך התקיימו כל התנאים המתלים להשלמת הסכם המכירה. ביום 1 בינואר, 2014 מוזגו הקרנות המועברות לקרנות הפנסיה שבניהולה ערב העברת הניהול (להלן - הקרנות הממזגות), וזאת כדלקמן:

א. נכסי קרן הפנסיה חדשה מקיפה אקסלנס נשואה פנסיה (180) בסך של 287,839 אלפי ש"ח מוזגו לתוך קרן הפנסיה הפניקס פנסיה מקיפה (209);
ב. נכסי קרן הפנסיה חדשה כללית אקסלנס נשואה פנסיה חסכון (670) בסך של 126,815 אלפי ש"ח מוזגו לתוך קרן הפנסיה הפניקס פנסיה משלימה (671).

העברת הזכויות התבצעה בדרך של העברת נכסים ולא במזומן וכתוצאה מהמיזוג לא הייתה פגיעה בעמיתי הקופה המתמזגת, למעט שינוי במח"מ הנכסים ולא נוצרו נכסים או רווחים לחברה המנהלת.

1.3 קופות הגמל

הפניקס השתלמות: הוקמה בדצמבר 2003. קופת גמל מסלולית, המיועדת לתשלום דמי השתלמות לעובדים, לעצמאים, לחברי קיבוץ, לחברי מושב שיתופי או למוטבים לפי התקנון. לקופה כיום שישה מסלולים: מסלול כללי, מסלול ללא מניות, מסלול מנייתי, מסלול שיטת הפניקס, מסלול אג"ח ומסלול עמית כללי. העמית רשאי לבחור במסלולי ההשקעה בהם יושקעו כספיו.

הפניקס מרכזית: הוקמה בדצמבר 2003. קופת גמל מרכזית לפיצויים, שעמיתיה הם מעבידים בלבד, ומיועדת לתשלום פיצויים לעובדים שכירים, בהתאם לחוק פיצויי פיטורים תשכ"ג-1963. לקופה זו אין מסלולי השקעה והכספים מושקעים לפי שיקול דעת החברה וועדת ההשקעות. החל משנת 2011 הקופה סגורה להפקדות חדשות.

הפניקס תגמולים ופיצויים: קופת גמל מסלולית, המיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים לעובדים. לקופה שישה מסלולים: מסלול כללי, מסלול ללא מניות, מסלול מנייתי, מסלול עמית כללי, מסלול שיטת הפניקס ומסלול אג"ח.

1.3 קופות הגמל (המשך)

קופת גמל / קרן השתלמות בניהול אישי: הוקמו בסוף חודש נובמבר 2011. באמצעותן יכול העמית לנהל את כספי החיסכון שלו באופן עצמאי ו/או באמצעות מנהל השקעות מטעמו, תחת מגבלות השקעה שיבוקרו על ידי החברה המנהלת אצלה ינוהלו כספי החיסכון. קופות אלו כפופות להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), תש"ע-2009, אשר מסדירות, בין היתר, מי רשאי להצטרף לקופה מסוג זה וכן מגבלות שונות לעניין ההשקעות בקופה ולעניין אופן ניהולה.

1.4 תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי

1.4.1 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן המקיפה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2014	2013	2012
	אלפי ש"ח		
הכנסות			
ממזומנים ושווי מזומנים	3,083	948	4,808
מהשקעות:			
מנכסי חוב סחירים	82,900	124,866	113,810
מנכסי חוב שאינם סחירים	141,527	172,563	124,625
ממניות	42,870	185,462	65,806
מהשקעות אחרות	228,476	161,635	137,296
נדל"ן להשקעה	12,149	5,992	-
סך כל ההכנסות מהשקעות	507,922	650,518	441,537
הכנסות אחרות	6,996	6,221	4,287
סך כל ההכנסות	518,001	657,687	450,632
הוצאות			
דמי ניהול	116,135	92,110	80,989
עמלות ניהול השקעות	6,937	8,345	4,255
הוצאות מיסים	1,169	831	960
הוצאות ביטוח משנה	879	-	-
סך כל ההוצאות	125,120	101,286	86,204
עודף הכנסות על הוצאות לתקופה	392,881	556,401	364,428

הכנסות מהשקעות בשנת הדוח בסך של 507,922 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 650,518 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של כ - 28% נובע בעיקר מתשואות נמוכות לעומת התקופה מקבילה אשתקד, שהתבטאה בתשואה מצטברת של 5.85% לשנה ולעומת תשואה מצטברת של 11.62% בתקופה המקבילה אשתקד.
דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 116,135 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 92,110 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. את הגידול בשיעור של כ- 26% ניתן לייחס לגידול המתמשך בנכסי הקרן ולגידול בהפקדות השוטפות.

1.4.2 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן משלימה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2014	2013	2012
	אלפי ש"ח		
הכנסות (הפסדים)			
ממזומנים ושווי מזומנים	224	3	47
מהשקעות:			
נכסי חוב סחירים	8,959	2,632	2,655
נכסי חוב שאינם סחירים	172	470	334
מניות	469	632	117
השקעות אחרות	4,101	3,397	1,516
נדל"ן להשקעה	217	98	-
סך כל הכנסות (הפסדים) מהשקעות	13,918	7,229	4,622
הכנסות אחרות	224	132	94
סך כל ההכנסות (הפסדים)	14,366	7,364	4,763
הוצאות			
דמי ניהול	3,108	894	1,118
עמלות ניהול השקעות	197	120	67
הוצאות ביטוח משנה	356	-	-
	3,661	1,014	1,185
עודף הכנסות על הוצאות (הפסדים) לתקופה	10,705	6,350	3,578

הכנסות מהשקעות בשנת הדוח בסך של 13,918 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 7,229 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של כ - 93% נובע בעיקר ממיזוג נכסי הקרן פנסיה אקסלנס.

דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בשנת הדוח לסך של 3,108 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 894 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של כ - 247% ניתן לייחס למיזוג נכסי קרן הפנסיה אקסלנס (ראה סעיף 1.2 לדוח).

1.4.3 המצב הכספי של קופות הגמל ותוצאות הפעילות בתקופה הנסקרת:

	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013	הפקדות	משיכות	העברות, נטו	הכנסות, נטו	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014
	מיליוני ש"ח					
הפניקס השתלמות	743	199	(68)	(5)	25	893
הפניקס תגמולים	363	20	(14)	12	12	393
הפניקס מרכזית	63	-	(3)	(1)	2	62
גמל בניהול אישי	806	8	(8)	-	133	938
השתלמות בניהול אישי	305	-	-	1	8	314
	2,280	227	(93)	6	181	2,600

הנכסים המנוהלים בגמל ליום 31 בדצמבר, 2014 הסתכמו לסך של כ - 2,600 מיליוני ש"ח, בהשוואה לסך של כ – 2,280 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2013, גידול של כ - 14%.

הגידול בנכסים נובע בעיקר מהפקדות בסך של כ- 235 מיליוני ש"ח, מרווחים מהשקעות בסך של כ- 179 מיליוני ש"ח ומצבירה חיובית נטו בסך של כ - 5 מיליוני ש"ח, וכנד קוזז בשל ממשיכות בסך של כ – 98 מיליוני ש"ח.

1.5 התפתחות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה

קרנות הפנסיה החדשות פועלת על בסיס עקרון ההדדיות והאיזון האקטוארי. במקרה של אירועים יוצאי דופן עלולים המבוטחים להיפגע. ביטוח המשנה נועד להגן על הקרן ומבוטחים בקרות אירועים יוצאי דופן. בקרנות פנסיה מקיפות קטנות ביטוח המשנה מונע חשיפה לסיכונים כאמור.
לתנאי ההתקשרויות עם מבטחי משנה יש השפעה על רווחיות החברה המנהלת.

החברה החליטה לרכוש מכספה ביטוח משנה לפניקס פנסיה מקיפה ולפניקס פנסיה משלימה בגין אירועי קטסטרופה במסגרת מדיניות ניהול סיכונים של החברה, ומשלמת בתמורה בגין חלקה היחסי בכיסוי הנרכש על-ידי הפניקס ביטוח. ההתקשרות הישירה עם מבטחי המשנה נעשית על-ידי הפניקס ביטוח, וביטוח המשנה חל במשותף על ענפי ביטוח חיים וקרן הפנסיה.

ביטוח המשנה של החברה נרכש באמצעות הפניקס ביטוח לתקופה קצובה, וניתן לביטול בהודעה מראש לגבי ביטוחים עתידיים בלבד. החברה אינה מקבלת עמלה מכוח הסכם ביטוח המשנה.

מלבד הקטנת השייר בשנת 2014 לעומת 2013, לא היו שינויים מהותיים בהסכם ביטוח המשנה.

1.6 אירועים מיוחדים בתקופת הדוח

1.6.1 שומות מס

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2009.

1.6.2 שינויים בתקנונים

בנוגע לשינויים בתקנוני קרנות הפנסיה ראה סעיפים 25-22 בדוח התקופתי של החברה.

1.6.3 תשואה דמוגרפית בקרן המקיפה

על פי תוצאות המאזן האקטוארי לשנת 2014, שעור העודף האקטוארי השנתי עמד על סך של כ-0.18%.

1.6.4 התקשרויות והסכמים

1.6.4.1 החברה מקבלת שירותי השקעות מחברת הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ (צד קשור), הכולל מתן שירותי השקעות בגין קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה, כנגד תשלום חודשי. ההסכם בתוקף עד לתום שנת 2012, ותוקפו יוארך באופן אוטומטי מידי שנה לשנה נוספת, אלא אם יודיע צד להסכם לצד השני על רצונו לבטל את ההסכם או לשנותו.

1.6.4.2 החברה שוכרת מהחברה האם משרדים בהתאם להסכם בין הצדדים. ההסכם בין הצדדים מוארך באופן אוטומטי, כל עוד לא הביע אחד הצדדים את רצונו לסיום ההסכם.

1.6.4.3 בהתאם להסכם שנחתם באוגוסט 2007 בין החברה לחברת קשר ליס א קאר בע"מ, מקבלת החברה שרותי ליסינג תפעולי עבור רכבי החברה תמורת מחירים שנקבעו במסגרת נספח להסכם.

1.6.4.4 החברה מקבלת שירותי תפעול מחברת האם הכוללים בין היתר, כספים וחשבות, כח אדם, מינהל ולוגיסטיקה, מחשוב ועיבוד נתונים, תפעול ומכירות.
בגין שירותי התפעול כאמור בהסכם התפעול מיום 8 ביולי 2012, החברה משלמת לחברת האם, אחת לרבעון, דמי תפעול המחושבים מתוך סך הנכסים.
בנוסף, משלמת החברה לחברה האם תשלום רבעוני לתקופה קצובה בגין שימוש במערכת התפעולית (מערכת "מסלול").

1.6.4.5 בחודש דצמבר 2012 נחתם הסכם תפעול בין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ (להלן: "לאומי") לבין החברה, לפיו לאומי ייתן לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופות הגמל שבניהול החברה (למעט בגין קופת הגמל וקרן ההשתלמות בניהול אישי), בתמורה לדמי תפעול חודשיים (להלן: "הסכם התפעול"). הסכם התפעול עם לאומי החליף את הסכם התפעול עם בנק מזרחי טפחות בע"מ אשר הסתיים בסוף שנת 2012.

1.6.4.6 ביום 23 במרס, 2011 חתמה החברה הסכם למתן שירותי תפעול עם הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (להלן – הפניקס מאוזנות). במסגרת ההסכם תעניק החברה לפניקס מאוזנות את שירותי התפעול הנדרשים לניהולה של קרן הפנסיה הותיקה עמית בהתאם להסדר התחיקתי בתמורה לדמי תפעול בשיעור קבוע מסך הנכסים המנוהלים של קרן הפנסיה עמית.

1.6.4.7 בחודש מרץ 2012 נחתם הסכם תפעול בין החברה לבין סיטיבנק אן.איי. (Citibank N.A.) (להלן: "סיטי בנק"), לפיו סיטי בנק ייתן לחברה שירותי תפעול לחשבונות העמיתים בקופת הגמל ובקרן ההשתלמות בניהול אישי שבניהול החברה, בתמורה לדמי תפעול חודשיים בשיעור מדורג הנגזר מהיקף נכסי העמיתים. בחודש ספטמבר 2014 נחתם בין החברה לבין סיטי בנק הסכם המחאת זכויות וחובות, לפיו כל זכויות וחובות סיטי בנק על פי הסכם התפעול הנ"ל הועברו והוסבו אל חברת ד.ס.ש ייעוץ ושירותים בע"מ. יצוין כי מיום תחילת פעילות קופות הגמל בניהול אישי שבניהול החברה, חברת ד.ס.ש ייעוץ ושירותים בע"מ פעלה כקבלן המשנה של סיטי בנק בכל הקשור למתן שירותי התפעול לחברה ומשכך להמחאת ההסכם כאמור לא הייתה השפעה על שירותי התפעול הניתנים מכוח ההסכם.

1.6.4.8 ביום 27 ביוני, 2013 נחתם הסכם ביטוח משנה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ, במסגרת הוספת והפעלת מסלולי הביטוח בקרן הפנסיה המשלימה לאור תיקון תקנון הקרן. אישור ההסכם התקבל מאת אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביום 31.12.2013.

1.6.5 שינוי בדמי הניהול בקופות הגמל

בחודש יוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) התשע"ב-2012, וטיוטת תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון מס' 4), התשע"ב - 2012. כמו כן פורסם בחודש יוני 2012 חוזר גופים מוסדיים בעניין דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני ובחודש ינואר 2013 פורסם חוזר המתקן חוזר זה. ההוראות לעיל ייקראו "הרפורמה בדמי הניהול".
בהתאם לרפורמה בדמי הניהול, ישתנה שיעור דמי הניהול המרביים בביטוחי מנהלים (ביחס למוצרים חדשים), בקופות גמל ובקרנות פנסיה חדשות כלליות (להבדיל ממקיפות), כך שהחל מיום 1 בינואר 2014 דמי הניהול המרביים שניתן לגבות יהיו 1.05% מהצבירה ו- 4% מההפקדות. בשנת 2013 דמי הניהול המרביים שניתן לגבות במוצרים לעיל יהיו 1.1% מהצבירה ו – 4% מההפקדות.
השינוי בדמי הניהול לא יחול לגבי פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קרן פנסיה ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל לחופשה וקופת גמל למטרה אחרת. שיעור דמי ניהול המרבי שניתן לגבות מקצבאות המשולמות לעמיתים בקופה משלמת לקצבה לא יעלה על 0.6% מהצבירה.
שיעור דמי הניהול המרבי שיגבה מחשבונות של עמיתים שעמם נותק הקשר (להלן: "עמית מנותק קשר") וכל עוד לא חודש הקשר (להלן: "תקופת הניתוק") או מוטבי עמיתים שנפטרו (להלן: "מוטב מנותק קשר"), בהתאם להוראות ולהגדרות שנקבעו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב – 2012 (להלן: "תקנות איתור עמיתים"), לא יעלה על 0.3% לשנה מהיתרה הצבורה בחשבון העמית בקופות הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף המוסדי במועד בו נותק הקשר עם העמית, או במועד שבו נודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.
במקרה בו יצר גוף מוסדי קשר עם עמית מנותק קשר בהתאם להוראות שנקבעו בתקנות איתור עמיתים או פעל לאיתור מוטב מנותק קשר בהתאם לתקנות איתור עמיתים, יהיה רשאי הגוף המוסדי לגבות דמי ניהול באופן רטרואקטיבי ביחס לתקופת הניתוק באופן ששיעור דמי הניהול שייגבה בגין תקופה זו לא יעלה על 0.5% מהיתרה הצבורה בחשבון העמית, במקום 0.3%, או דמי הניהול שנגבו מהעמית טרם תקופת הניתוק, לפי הנמוך.

1.6.6 חוזר גופים מוסדיים 2011-9-10 "טיוב נתוני זכויות העמיתים בגופי המוסדיים" מיום 21 בדצמבר, 2011

החוזר מגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי על מנת להבטיח, ככל הניתן, כי רישום זכויות העמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת פרויקט הטיוב עליו מורה החוזר גוף מוסדי נדרש לבצע את הפעולות הבאות לגבי נתוני ממשק האחזקות:
1. עריכת סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים.
2. בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו בסקר הפערים מהיבט השפעתם.
3. הכנת תכנית עבודה מפורטת לטיפול בכשלים שנמצאו בסקר הפערים, ובכלל זה התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו, אימות נתוני עמיתים, עיבודי נתונים, בחינת השפעת פרויקט הטיוב על הגוף המוסדי ושימור.
גוף מוסדי יטייב את נתוני ממשק האחזקות החל ממועד הצטרפות העמית לקופה ולכל הפחות משנת 1997 ואילך. אולם, קופות שאינן קופות ביטוח או קרנות פנסיה יטייבו את נתוני ההפקדות, העברות ומשיכות אשר בוצעו, לכל הפחות, החל מיום 1 בינואר, 2005.
גוף מוסדי יקים ועדת היגוי הכפופה למנכ"ל אשר תגבש את תכנית העבודה ותדווח באופן שוטף לדירקטוריון על התקדמות פרויקט הטיוב. הדירקטוריון יאשר את תכנית העבודה של הפרויקט וידון בנושא לפחות אחת לחצי שנה.

החוזר קובע לוח זמנים לביצוע הפעולות במסגרת פרויקט הטיוב, ובכלל זה קובע כי הפרויקט כולו יסתיים עד ליום 30 ביוני, 2016.החברה פועלת בהתאם להוראות החוזר, בחודש מרס, 2013 סיימה החברה את סקר הפערים ובחודש ספטמבר 2013 סיימה להכין את התוכנית העבודה הסדורה שאושרה בדירקטוריון.

החברה נמצאת בעיצומו של שלב ביצוע הטיוב בפועל בהתאם לתכנית העבודה.

1.6.7 אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 20 בינואר, 2015 הודיע מר עמוס לוזון, כי הוא מבקש לסיים את כהונתו כמנכ"ל הפניקס פנסיה וגמל בע"מ והפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ, החל מהמועד בו ימונה לו מחליף, וזאת לנוכח מינויו למנכ"ל הפניקס סוכנויות ביטוח 1989 בע"מ ומנהל אשכול הסדרים בפניקס חברה לביטוח בע"מ. נכון למועד דו"ח זה טרם מונה מחליף למנהל הכללי.

2. תאור הסביבה העסקית

2.1 מגמות והתפתחות בענף הפנסיה והגמל והשפעתן על עסקי החברה והקרנות שבניהולה

ענפי החיסכון ארוך הטווח כוללים ביטוח חיים, קרנות פנסיה וקופות גמל לסוגיהן השונים. קרן הפנסיה היא מכשיר חיסכון המיועד לשלם לחוסך בו לאחר פרישתו קצבה חודשית למשך כל חייו, ובנוסף מקנה אפשרות לבטח את החוסך ובן זוגו מפני מוות ומפני אובדן כושר עבודה. קופת הגמל היא מכשיר חיסכון "טהור" שבו הכספים הנחסכים והתשואה עליהם משולמים לחוסך בהגיעו לגיל פרישה או במועד אחר (כיום מיועדת קופת הגמל, בדומה לקרן הפנסיה ובהתאם להוראות הדין משנת 2008, לשלם קצבה חודשית). ביטוח החיים כולל שתי פעילויות עיקריות – ביטוח סיכונים הקשורים לחייו של אדם, וניהול השקעות/חסכון לטווח ארוך (בדרך כלל לגיל פרישה). הסיכונים המרכזיים המבוטחים הנם מוות, תוחלת חיים ארוכה (קצבה), אבדן כושר עבודה, נכויות ומחלות קשות.
בשנים האחרונות חלו שינויים מהותיים ברגולציה ובמבנה הבעלויות בתחום החסכון ארוך הטווח בישראל, המחייבים אף יותר מבעבר ראייה כוללת של שלושת מכשירי החיסכון ארוך הטווח האמורים:
בעקבות הסדר קרנות הפנסיה משנת 2003, וכחלק מתהליך ביזור הריכוזיות בתחום, יצאו קרנות הפנסיה החדשות מבעלות ההסתדרות ונמכרו לגופים פרטיים (חברות הביטוח). בעקבות רפורמת בכר משנת 2005, נמכר שיעור נכבד מהחזקות הבנקים בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות לגופים חוץ-בנקאיים, ובהם חברות הביטוח בישראל ומשקיעים זרים. כתוצאה מכך, במבנה השוק החדש שנוצר, כל חברות הביטוח הגדולות, ובהן הפניקס אחזקות, מחזיקות בכל שלושת סוגי המכשירים – ביטוח חיים, פנסיה וגמל. רפורמת בכר הגבירה את המגמה של העצמת התחרות בין חברות הביטוח, לעניין ניהול נכסי החסכון לטווח ארוך של הציבור.
קרנות הפנסיה, חברות הביטוח וקופות הגמל כפופות לאותו גורם מפקח (אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר), אשר פועל ליצירת הסדרה אחידה של כללי פעילות בשוק החיסכון ארוך הטווח, ומכתיב רגולציה המעודדת חיסכון ארוך טווח בכלל וחיסכון ארוך טווח קצבתי (להבדיל מהוני) בפרט; מבנה תוכניות ביטוח החיים כמו גם הרפורמות בשוק החיסכון ארוך הטווח (אשר יפורטו בהמשך), הגבירו וצפויים להגביר את התחרות בין המוצרים, בהיותם תחליפים.

בשנים האחרונות התרחשו שינויים מהותיים בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך בעיקר כתוצאה של סדרת מהלכים רגולטוריים מרחיקי לכת.
כך למשל, בחודש דצמבר 2012 פורסמו תקנות וחוזר בנושא רכישת כיסויים ביטוחיים באמצעות חברה מנהלת של קופת גמל. עם הכניסה לתוקף של ההוראות האמורות קופות הגמל יהיו רשאיות להציע לעמיתיהן כיסויים ביטוחיים במסגרת פוליסה קבוצתית. בכך יתאפשר לקופות הגמל לשווק כיסויי ביטוח לסיכוני מוות ולכיסוי ביטוחי לסיכוני נכות באמצעות פוליסות קולקטיביות ולא רק באמצעות פוליסות פרט.
בנוסף, בחודש נובמבר 2012 פורסם חוזר מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים, לפיו החל ביום 1 בינואר 2013, חברת ביטוח לא תשווק תכנית ביטוח חיים משולבת בחיסכון הכוללת מקדמי קצבה מובטחים, למעט למי שמלאו לו לפחות 60 שנה במועד המכירה ובלבד שיעמדו בעקרונות שבחוזר.
להערכת החברה בעקבות השינוי במקדמי הקצבה, ניתן לצפות למגמה של האצה במכירות הפנסיה החדשות ביחס למכירות הביטוח החדשות, ככל שלא יחול שינוי מהותי בביטוחי המנהלים.

לסיכום ייאמר, כי הרפורמה בדמי הניהול, אשר השוותה בין שיעורי דמי ניהול המותרים לגבייה בקופות גמל, קרנות פנסיה כלליות ופוליסות ביטוח, כמו גם הוספת האפשרות לקופות הגמל להציע לעמיתיהן כיסויים ביטוחיים במסגרת פוליסות ביטוח, כמו גם הגבלת האפשרויות לשיווק תכניות ביטוח חיים משולבות בחסכון הכוללות מקדמי קצבה מובטחים, ובנוסף גם חקיקת תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל (במסגרתו בוצעה האחדה של כללי המס החלים על מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים), הביאו למעשה לצמצום ההבדלים בין מכשירי החיסכון ארוך הטווח השונים ולהגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני והתחליפיות בין המוצרים השונים.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות

באשר להשפעות אפשריות על תוצאות הפעילות של החברה לנוכח הוראות החיקוקים המוכרים כ"חקיקת בכר" ולנוכח חיקוקים נוספים שהוראותיהם חלות על פעילות החברה, ראה סעיף 11.2 בדוח תיאור עסקי התאגיד. להלן יפורטו חלק מהוראות תהליכי חקיקה ותקינה שעשויים להשפיע מהותית על מצב הקופה ועל תוצאות פעילותיה.

1. בחודש ינואר 2008 נחקק תיקון חוק הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008), לפיו כלל הכספים המופקדים בקופות הגמל האישיות שנוהלו כקופות הוניות עד סוף שנת 2007 (קופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים, ביטוחי מנהלים הוניים) - יהיו מיועדים למטרות קצבה בלבד, וקופות הגמל האמורות יהפכו לקופות גמל לא משלמות לקצבה, דהיינו קופות שרשאיות לשלם את כספי התגמולים שהופקדו בהן משנת 2008 ואילך רק על דרך של העברתם לקופות גמל משלמות לקצבה (שהן קופות המורשות לשלם תשלומי פנסיה חודשיים לעמיתים). בתיקון חוק הגמל נקבע כי לא יחול שינוי לעניין משיכת כספי הפיצויים בסכום הוני (בהתקיים התנאים הנדרשים לשם כך) ולעניין מעמדם של הכספים שהופקדו בקופות ההוניות עד יום 31 בדצמבר 2007, וכי ניתן יהיה להוון תשלומי פנסיה ככל שהם עולים על סכום פנסיה מזערי שנקבע לעניין זה.

2. בתיקון 3 לחוק חוק הגמל נקבע כי משנת 2008 ואילך נאסרה ההפקדה בקופות הגמל המרכזיות לפיצויים (הוראות מעבר בתיקון האמור קובעות כי יותרו הפקדות בקופות מסוג זה - רק הפקדות של עמיתים-מעסיקים קיימים ורק בגין עובדיהם של אותם מעסיקים שבגינם הופקדו בקופות כספים בדצמבר 2007 - עד סוף שנת 2010). בהתאם להוראות התיקון לחוק הגמל, החל מיום 1 בינואר 2011 נסגרו הקופות המרכזיות לפיצויים להפקדות חדשות.

3. בחודש ינואר 2008 נכנס לתוקפו צו ההרחבה להסכם הקיבוצי הכללי שנחתם בחודש נובמבר 2007 והקובע הסדר של פנסיית חובה לכל עובד, והמחיל את הוראות ההסכם הקיבוצי האמור על כלל המשק. הוראות ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה האמורים קובעות כי הביטוח הפנסיוני לפיהם לעובד שלא יבחר במכשיר אחר יבוצע בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וקובעות הסדר מדורג לגבי שיעורי דמי הגמולים מן השכר המבוטח. לפי הוראות הסדר פנסיות חובה חובת הביטוח הפנסיוני לפיו חלה לעניין כל עובד מגיל 20 - באשה או 21 - בגבר, ועד גיל 67 (בתנאי שהפורש בגיל זה מקבל קצבה), והיא חלה על ביטוח השכר שעד גובה השכר הממוצע במשק. ההסדר מחריג מתחולתו עובדים שיש להם הסדרי פנסיה מיטיבים, כהגדרתם בהסדר פנסיית חובה. בחודש ספטמבר 2010 נחתם הסכם קיבוצי בין ההסתדרות ולשכת התיאום של ארגוני המעסיקים המתקן את ההסכם הקיים לביטוח פנסיוני מקיף במשק (פנסיית חובה) ולפיו בשנת 2014 יוגדלו שיעורי ההפקדה במסגרת הסדר פנסיית חובה כך שהם יעמדו על 17.5%. בחודש ספטמבר 2011, שר התמ"ת פרסם צו המאמץ את ההסכם הקיבוצי האמור על כלל העובדים במשק.

4. בחודש פברואר 2008 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, לפיהן ניתן יהיה לבצע העברות של סכומים צבורים בין קופות הגמל השונות גם אם הן מסוגים שונים (למשל - העברת כספים מביטוח מנהלים הוני לקרן פנסיה), ובלבד שלא תהא העברה מקופת גמל למטרת קצבה לקופת גמל הונית. התקנות האמורות נכנסו לתוקפן באופן מלא בראשית 2009 והן צפויות להרחיב את התחרות בין הגופים המוסדיים השונים (קרנות פנסיה, חברות ביטוח וקופות גמל) גם לעניין ניהול הכספים הצבורים המנוהלים על ידם, מעבר לתחרות על ההפקדות החדשות המופקדות במכשירים השונים. בחודש ינואר 2015 התפרסם חוזר העברת כספים בין קופות גמל. מטרת חוזר זה, בהמשך ובהתאם לתקנות הניוד, היא להסדיר את הליכי העברת הכספים בין קופות גמל. החוזר מטפל בין השאר בלוחות הזמנים להעברת הכספים, באופן ומועדים להעברת הכיסוי הביטוחי ובנתונים שיש להעביר בין החברות המנהלות וכן למעסיקו של העובד המבקש לנייד את הכספים. חוזר זה מחליף חוזר שהיה בתוקף ותחילתן של הוראות חוזר זה בחודש יולי 2015.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

5. חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "חוק הגברת האכיפה"). חוק בעל עקרונות דומים לחוק ייעול הליכי האכיפה, אשר חל על חברות ביטוח וחברות מנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה. מטרתו העיקרית לייעל את הליכי האכיפה של הוראות החוקים עליהם ממונה המפקח על הביטוח. במסגרת זו פרסם המפקח חוזר ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לחייב גופים מוסדיים למנות ממונה ציות ואכיפה פנימית וכן לקבוע תוכנית ציות ואכיפה פנימית ונקיטת אמצעים סבירים ליישומה. במקביל, פורסמה עמדת הממונה- הבהרה: קריטריונים להערכת אפקטיביות של תוכנית ציות ואכיפה פנימית ומדיניות הממונה ליישומה. בהתאם לנייר העמדה קיומה של תוכנית אכיפה פנימית אפקטיבית תסייע במניעת הפרות ותהווה שיקול להפחתת עיצום כספי המוטל על המפר. הדירקטוריונים של חברות בקבוצה, המפוקחות על ידי הממונה על שוק ההון, אימצו מסגרת תכנית ציות ואכיפה פנימית בקשר עם הדינים עליהם מפקח הממונה על שוק ההון ומינו ממונה על ציות ואכיפה פנימית מכוח תכנית זו. יישומה של תכנית הציות והאכיפה מתבסס הן על פעולות שהחברות האמורות ביצעו, והן על תכנית עבודה רב שנתית שנקבעה, ובכלל זה: עריכת סקרי ציות, טיפול בממצאים, עדכון נהלים וכד'.

6. בחודש פברואר 2012 פורסמו התקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 2), התשע"ב-2012 (להלן ביחד - התקנות החדשות). בהתאם לתקנות החדשות דרישת ההון מחברות מנהלות הינה בסכום הגבוה מבין סכום ההון עצמי התחלתי בסך 10 מיליוני ש"ח או סכום שלושת אלה: (1) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד תקרה של 15 מיליארד ש"ח (2) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל התקרה האמורה בסעיף (1) לעיל (3) 25% מההוצאות השנתיות. הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן – "הממונה") רשאי להורות על הפחתת דרישות ההון או הגדלתן בהתחשב, בין היתר, בסיכונים המאפיינים את פעילותה של החברה המנהלת, ובלבד שהגדלת דרישות ההון תהיה לתקופה קצובה. בהתאם לסמכותו פרסם הממונה, בחודש פברואר 2012, חוזר שעיקריו מתן הקלות בדרישות ההון לחברות מנהלות מסוימות. חברה מנהלת נדרשת להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות ובגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש הכלולות בתקנות החדשות. כמו כן כוללות התקנות החדשות דרישה להחזקת נכסים נזילים בשיעור של 50% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש. חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי התקנות החדשות. התקנות החדשות כוללות הוראות מעבר להשלמת ההפרש שבין ההון שהיה נדרש ממנה במועדים הנקובים להלן לבין ההון שהיה נדרש ממנה ערב פרסום התקנות החדשות (להלן – "ההפרש"), עד ליום 31 בדצמבר 2014 כדלהלן: עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרס, 2012 לפחות 30% מההפרש; עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2012 לפחות 60% מההפרש; עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2013 לפחות 80% מההפרש; עד ליום 31 בדצמבר, 2014 יושלם מלוא הפרש.

7. בחודש ינואר 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 27) (כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ג-2012. ההצעה מאפשרת לקרנות פנסיה ותיקות מאוזנות (שאינן בהסדר) אשר יתקנו את תקנון קרן הפנסיה, באופן שבו תקנון הקרן יכלול הפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, לקבל "כרית הביטחון" על פי הקריטריונים שבהצעת החוק, אשר תמושש אם וכאשר תידרש קרן הפנסיה בעתיד לבצע הפחתת זכויות עקב גירעון אקטוארי הנובע משינויים בווקטור הריביות.

8. החוק לאכיפת מיסים בחשבונות זרים (Foreign Account Tax Compliance Act) (להלן: "החוק" ו/או "FATCA"). חוק אמריקאי שמטרתו מניעת התחמקות מתשלום מס על ידי ישויות אמריקאיות בעלות חשבונות מחוץ לארה"ב. במסגרת החוק נקבעו תקנות ליישום אופרטיבי של הוראותיו שתחילתן בחודש יולי 2014. בחודש יוני 2014 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארצות הברית לשיפור אכיפת מס בינלאומית ויישום הוראות חקיקת ה-FATCA (להלן: "ההסכם"). ההסכם קובע הוראות לעניין העברת מידע לרשות המס בארצות הברית, באמצעות רשות המיסים בישראל, שתקבל את המידע מהמוסדות הפיננסים בישראל. מידע כאמור, יכלול נתונים לגבי יתרות והכנסות שמקורן בחשבונות של "אמריקאים" כמפורט בהסכם. המועד הראשון להעברת המידע על פי ההסכם הוא 30.9.2015. ההסכם טרם אושרר בכנסת. בחודש דצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטת מסמך היערכות ליישום הוראות ההסכם. החברה נערכה לנושא, לרבות קיום דיון בדירקטוריון, רישום לפורטל ה-FATCA וכן נערכת ליישום בהתאם לדרישות החוק בארץ.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

9. במהלך שנת 2014 נכנסו לתוקף מספר פרקים מרכזיים בקודקס הרגולציה הכללי, שמטרתו יצירת ספר רגולציה סדור, עקבי ומקיף, שיסייע בהתמצאות בהנחיות השונות ויקל על עבודת הגורמים המפוקחים. הקודקס מאגד בתוכו את הוראות המפקח, עמדותיו והכרעותיו. פרקי הקודקס המרכזיים אשר נכנסו לתוקף: ביקורת פנימית וביקורת חיצונית, ניהול סיכונים, הוראות לחוזה ביטוח כללי, הוראות לקרן פנסיה וקופת גמל וניהול נכסי השקעה.

10. בחודש ספטמבר 2014 פרסמה הרשות להגבלים עיסקיים גילוי דעת בעניין איגודים עסקיים ופעילותם. התכלית של גילוי הדעת היא קביעת כללי עשה ולא תעשה והצבת תמרורי אזהרה מפני התנהלות אסורה במסגרת איגוד עסקי או בחסותו. תמרורי האזהרה נועדו לחברי האיגוד ולכל מי שמייצג את עמדתם כלפי חוץ, כולל עורכי דין, שתדלנים ("לוביסטים") ויועצי יחסי ציבור. כמו כן, גילוי הדעת מסדיר את ההיבט התחרותי בפעילות של האיגודים העסקיים בישראל, ונועד למנוע פגיעה בתחרות שעשויה להיווצר מפעילות זו.

11. בחודש מרץ 2014 התפרסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(דמי ניהול)(תיקון), התשע"ד-2014 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(משיכת כספים מקופת גמל)(חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה)(הוראת שעה), התשע"ד-2014. הוראת שעה מסדירה את התנאים למשיכת כספים מחשבונות בעלי יתרה נמוכה מ-7000 ש"ח בקופת גמל לתגמולים ולפיצויים ו/או בקופת גמל לא משלמת לקצבה שמתקיימים בהם תנאים שמפורטים בהוראת השעה שתפקע ביום 31 במרץ 2015. התקנות לתיקון התקנות בנושא דמי ניהול, קובעות בין היתר את דמי ניהול לחשבונות בקופות גמל עם צבירה נמוכה. במסגרת התיקון נקבע כי דמי הניהול המירביים עבור עמית שאינו מקבל קצבה בקופת גמל יהיה הגבוה מבין החלופות הבאות: 1.05% מהיתרה הצבורה ו-4% מהפקדה, לבין 6 ש"ח לחודש מהיתרה הצבורה של חשבונות העמית בקופת הגמל. סכום זה יהיה צמוד ויתעדכן ביום העסקים הראשון בכל שנה. במקביל, התפרסם חוזר משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל, הקובע הוראות למתן דיווח לעמיתים בעלי חשבונות כאמור בדבר זכותם למשיכת הכספים, וכן לקבוע הוראות לפרסום הזכות למשיכת כספים כאמור באתר האינטרנט של החברות המנהלות וכן חובת דיווח לממונה ביחס לביצוע משיכות כאמור. בהתאם להוראות החוזר, ההודעה לעמיתים תשלח לכל המאוחר עד ליום 30 באפריל 2014, כאשר לגבי חשבונות שהחברה המנהלת תשלח בשלהם דוח שנתי לעמית לשנת 2013, תהיה החברה המנהלת רשאית לשלוח את ההודעה במתכונת הקבועה בחוזר, לכל המאוחר עד ליום 30 באפריל 2014 בצירוף הדוח השנתי. כניסתו לתוקף של החוזר- במועד כניסת התקנות לתוקף- הינו מיום 24.4.2013.

12. בחודש אפריל 2014 התפרסם חוזר מדיניות תגמול בגופים מוסדיים. מטרת החוזר היא לקבוע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול של נושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזיים ועובדים אחרים בגופים מוסדיים, ומניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם יעדיו ארוכי הטווח של גוף מוסדי, עם מדיניות ניהול הסיכונים שלו, ועם הצורך בניהול מושכל של כספי חוסכים באמצעותו. על פי החוזר, על דירקטוריון גוף מוסדי להתוות מדיניות ולדאוג לפיקוח ובקרה. בין הנושאים שהחוזר עוסק בהם- אופן פיקוח ובקרה, ישיבות ועדת תגמול, דרכי עבודת ועדת תגמול, אישור תגמול נושא משרה, מדיניות תגמול, תגמול בעלי תפקיד מרכזיים, אופן תשלום תגמול לבעל תפקיד מרכזי, סיום העסקה ומענק פרישה לבעל תפקיד מרכזי שהוא נושא משרה, פרסום מדיניות התגמול. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 ביולי 2014.

13. ביום 21 ביולי 2014 פורסמה הצעת חוק תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014. החוק המוצע קובע כי שכרו של נושא משרה בכיר או עובד בגוף פיננסי העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה טעון אישורם של ועדת תגמול/ביקורת, דירקטוריון ואסיפה כללית; וככל שהגוף הפיננסי הוא חברה ציבורית, הרי שיש גם צורך ברוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. עוד נקבע בחוק המוצע כי בבירור הכנסתו החייבת במס של אדם לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה ועובדי הגוף הפיננסי שהם מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, כאשר מתקרה זו יופחתו הוצאות שאינן מותרות לניכוי לצרכי מס. בנוסף, הוטלה חובת דיווח לגופים הפיננסיים על כל עובד או נושא משרה בכירה ששכרו עולה על 3.5 מיליון ש"ח, וזאת על מנת לאפשר לרשות המסים לבקר את הוראות המס בתזכיר החוק.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

14. ביום 27 במאי 2014 פורסם תיקון לחוזר "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני". במסגרת התיקון נעשו השינויים כמפורט להלן: נספח ד' "ממשק אירועים": שם הממשק עודכן ל- "ממשק אירועים - בקשה לקבלת מידע/ייפוי כח"; הוגדר מבנה חדש לקובץ נתונים ונוספו פעולות חדשות: (1) בקשה לקבלת מידע על קיומם של מוצרים פנסיונים של לקוח בגוף מוסדי מסוים וקבלת מידע מפורט על אותם מוצרים; (2) בקשה לקבלת מידע על יתרות פיצויים הרשומות לזכות עובדי מעסיק בגוף מוסדי מסוים. בנוסף, בנוגע לממשק היזון חוזר ראשוני, אשר מגדיר מבנה אחיד למתן מענה ראשוני על עצם קליטת קובץ נתונים ועל תקינותה הטכנית של הבקשה, השם עודכן ל- ל"ממשק היזון חוזר ראשוני" ונוספו פעולות חדשות: (1) מתן מענה מסכם מגוף מוסדי על אישור/דחיית בקשה למתן ייפוי כח בחלוף שלושה ימי עסקים ממועד העברת הבקשה; (2) מתן פירוט על ליקוי בבקשה לקבלת מידע או ייפוי כח הן אם הליקוי נובע מבעיה טכנית (שלב א') או מבעיה בתוכן הבקשה שהועברה לגוף המוסדי (שלב ב'). חשוב לציין, כי חלה חובה על גוף מוסדי להעביר מידע כאמור ככל שנמצא ליקוי בבקשה. כמו כן עודכן נספח ו' לחוזר שעניינו מבנה שם הקובץ. בדיקות קבלה מול מערכת סליקה פנסיונית מרכזית על קובץ ממשק אירועים, ממשק היזון חוזר ראשוני וממשק יתרות פיצויים ייערכו החל מיום 1 באוקטובר 2014. השינויים בחוזר ייכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2015.

15. בחודש יוני 2014 התפרסמה טיוטת הכרעה עקרונית בעניין חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח- 1998 (להלן בסעיף זה: "החוק") לפיה על חברות הביטוח לתת הודעות מנומקות בכתב לאדם עם מוגבלות, כהגדרתו בחוק, במקרים של דחייה מביטוח או במתן יחס שונה כמבוטח וכן ניתנו הנחיות לגבי המרכיבים שיש לכלול בהודעה.

16. בחודש דצמבר 2014 התפרסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2014 במסגרתו מבוצע שינוי בסעיף 40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 28), התשע"ה-2014 (להלן: "תיקון 28") ושינוי בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 11), התשע"ה- 2014 (להלן: "תיקון 11"). במסגרת תיקון 28, הליך אישור מוצרי ביטוח ייעשה במסלול של אי התנגדות של המפקח, למעט במקרים שבהם הוא מצא לנכון לדרוש אישור מפורש, דוגמת מוצרי ביטוח מורכבים או מוצרי ביטוח הכוללים מספר מבוטחים רב מאד. עוד נקבע בתיקון כי המפקח רשאי להורות לגוף מפוקח לתקן תנאי בחוזה ביטוח גם עבור מבוטחים בחוזים קיימים וכי תוענק סמכות למפקח לקבוע תנאים בחוזה ביטוח.

17. בחודש פברואר 2015 התפרסם חוזר הנהגת תכניות ביטוח ותקנון קופת גמל. החוזר מעדכן את נוהל הגשת תכניות ביטוח ומניין הימים להתנגדות אפשרית של הממונה.

18. בחודש ינואר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר הוראות לניסוח תוכניות ביטוח ובה מפורטים עקרונות שמטרתם להנחות את המבטח בעת ניסוח תכנית ביטוח, כך שלא תכלול תנאים מקפחים ותהיה פשוטה וברורה. בהמשך לכך מפורטים בחוזר זה רשימה של הוראות שיש לכלול בתכנית ביטוח והוראות שאין לכלול בתכנית ביטוח.

19. במסגרת תיקון 11, נקבע כי הוראה בתקנון קופת גמל הסותרת הוראה לפי החוק האמור או הוראת כל דין אחר– כך שההוראה שלפי חוק הפיקוח על קופות גמל או הוראת כל דין אחר יגברו על התקנון. כן נקבע שבתקנון קופת הגמל יפורטו בין היתר הביטוחים שבהם יבוטחו העמיתים בקופת הגמל, בין שדמי הביטוח נגבים מנכסי קופת הגמל ובין הם נגבים מתשלומים לקופת הגמל.

20. בחודש דצמבר 2014 התפרסמה טיוטת חוזר הצטרפות לתכניות ביטוח. מטרת חוזר זה לקבוע עקרונות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בעת צירוף לתכנית ביטוח בענפי הביטוח השונים. על פי הטיוטה יש להתאים את הביטוח לצרכי המועמד לביטוח. נציג חברת ביטוח המעוניין לשווק באופן יזום ביטוח, יציג עצמו בפני הלקוח ואת העובדה שמטרת הפניה היא מכירת ביטוח. צירוף לביטוח, שנעשה שלא באמצעות הטלפון או שלא באמצעות האינטרנט, יערך לאחר שמולאה הצעת ביטוח בכתב.

21. בחודש דצמבר 2014 התפרסמה טיוטת חוזר עקרונות לעריכת חיתום רפואי. חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, קובע כי מבטח יקבל החלטה לעניין קבלה לביטוח של מועמד לביטוח באמצעות הצגת שאלות בעניינים שיש בהם כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את החוזה בכלל או לכרותו בתנאים שבו. מטרת חוזר זה לקבוע עקרונות מנחים לביצוע הליך חיתום רפואי. בנספח לחוזר מופיעה רשימה של נהגים בלתי ראויים שאינם עומדים בעקרונות המפורטים בחוזר. במסגרת הטיוטה מוצע להחיל את ההוראות לעניין הליך חיתום גם על מבטח שהינו חברה מנהלת של קרן פנסיה.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

22. בחודש ספטמבר 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"ד 2014. בטיוטה נקבעו הוראות המסדירות את נושא תשלום דמי עמילות לסוכני ביטוח כך שלא ניתן יהא לתגמלם באמצעות פרסים או מתנות; תשלום עמלות לסוכן לא יהא תלוי בגובה דמי הניהול שמשלם הלקוח בעבור המוצר; במקרים בהם נותק הקשר עם הלקוח או שהלקוח נפטר, יופסק תשלום העמלות. כמו כן, מוצע כי אין לשלם עמלות לשני סוכנים במקביל.

23. בחודש ינואר 2015 התפרסמה עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון. על פי העמדה, הממונה מתנגדת למבנה של תשלום דמי עמילות לבעל רישיון המעודד בעל רישיון להציע ללקוחותיו מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר. על פי הבהרה של הממונה מחודש מרץ 2015, מאחר שאין מדובר בחוזר או בהסדרה ספציפית של השוק, לא פורט בנייר העמדה המועד בו הוא יכנס לתוקף. עם זאת ביקשה הממונה לציין כי בנסיבות העניין ובהתחשב בהיקפה של הפרקטיקה הקיימת והצורך בשינוי מערך החוזים הקיים, אין בכוונתה להפעיל את סמכות האכיפה בעניין זה ביחס ללקוחות שצורפו לפני פרסום נייר העמדה ואף בתקופה הסמוכה שלאחר מכן. החברה בוחנת את הוראות עמדת הממונה והשלכותיהן.

24. בחודש יוני 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה)(תיקון) התשע"ד- 2014 לפיה נקבע כי גוף מוסדי רשאי לשלם עמלת הפצה ליועץ פנסיוני בגובה 1.6% מהפקדות העמית ו0.2% מסכום הצבירה בקופת הגמל, אך לא יותר מ 40% מדמי הניהול הנגבים על יד הגוף המוסדי.

25. בחודש פברואר 2015 התפרסמה עמדת ממונה - ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המבוססת על בדיקה מקיפה שערך המפקח, באשר להסדרת אופן הטיפול בדמי הביטוח המשולמים למבטח באמצעות סוכן ביטוח ועמידה בהוראותיו באשר לניהול חשבון נאמנות. בנייר העמדה מפורטים נושאים שיש לשפר וכן נושאים שיש לשמר. בין הנושאים שיש לשמר: קיום נוהל מסודר ומפורט לעניין אופן העברת הפקדות מלקוחות לחשבון הנאמנות ואופן הפקדת הכספים ורישומם, תשלום עמלות ניהול חשבון הנאמנות מחשבון הסוכנות וכן קיום בקרות. בין הנושאים שיש לשפר: גביית רווחים וריביות שנצמחו מחשבון הנאמנות, קבלת דוחות בגין ההפקדות מהסוכנויות. כמו כן ניתנה התייחסות לאחריותם של הגופים המוסדיים בהיבט של בקרה ופיקוח אחר התנהלות הסוכנים בעניין ניהול הכספים בנאמנות וקבלתם במלואם, באופן תקין ובמועד, באופן שישמור בצורה מיטבית על זכויות החוסכים והמבוטחים.

26. בחודש אפריל 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד – 2014 (להלן: "התקנות להוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות"), במסגרתן נקבעו מספר שינויים בהוראת שעה (עד תום שנת 2017), שהמהותי שבהם הינו כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלות ניהול חיצוני", אותן ניתן לגבות מנכסי עמיתי הגוף המוסדי, לא יעלה על שיעור של 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי ("המגבלה"). המגבלה לא תחול על הוצאות הנובעות ממתן הלוואה או מהשקעה במניות לא סחירות למימון פרויקטים לתשתיות. כמו כן, המגבלה לא תחול על קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר ועל קופת גמל חדשה או מסלול השקעה חדש בקופת גמל מסלולית שאינו מסלול ברירת מחדל שעליהם יורה הממונה. כמו כן, נקבעו הוראות מעבר ביחס להוצאות ישירות שמקורן בעסקאות שהתבצעו לפני כניסת התקנות לתוקף.

27. בחודש אפריל 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד – 2014 (להלן: "התקנות להוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות"), במסגרתן נקבעו מספר שינויים בהוראת שעה (עד תום שנת 2017), שהמהותי שבהם הינו כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלות ניהול חיצוני", אותן ניתן לגבות מנכסי עמיתי הגוף המוסדי, לא יעלה על שיעור של 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי ("המגבלה"). המגבלה לא תחול על הוצאות הנובעות ממתן הלוואה או מהשקעה במניות לא סחירות למימון פרויקטים לתשתיות. כמו כן, המגבלה לא תחול על קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר ועל קופת גמל חדשה או מסלול השקעה חדש בקופת גמל מסלולית שאינו מסלול ברירת מחדל שעליהם יורה הממונה. כמו כן, נקבעו הוראות מעבר ביחס להוצאות ישירות שמקורן בעסקאות שהתבצעו לפני כניסת התקנות לתוקף.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

28. בחודש יוני 2014 פורסמו מספר חוזרים לתיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין ניהול נכסי השקעה כמפורט להלן: (1) חוזר בעניין תיקון הוראות החוזר המאוחד- ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) בחוזר זה נקבעו המדדים והתנאים אשר בהתקיימותם הגוף המוסדי יהיה רשאי לגבות מנכסי קופת גמל שבניהולו או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה את עמלת הניהול שגובה מנפיק תעודת סל, וכל עוד שמנפיק התעודה אינו צד קשור לחברה המנהלת של קופת הגמל. הוראות החוזר יחולו החל מיום 10 ביוני, 2014; (2) חוזר בעניין תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (שטר נאמנות)

במסגרתו נקבע כי על הגוף המוסדי לוודא ששטר הנאמנות משקף את מדיניות ההשקעה שנקבעה על ידו. כמו כן, במסגרת נספח לחוזר נכללו "תמצית התניות" שעל גוף מוסדי לקבל מן המנפיק כחלק ממסמכי ההנפקה, אשר יאפשר לגוף המוסדי להעריך באופן יעיל את היקף ההגנות שמקנה לו אגרת החוב וזאת לצד הצורך בבחינה פרטנית של כל מנפיק וכל אגרת חוב לגופה ומן הגוף המוסדי מצופה לשקול באופן ספציפי את התאמתן של התניות המוצעות לנסיבות ולמאפיינים המיוחדים של כל השקעה, ולבצע את האיזונים וההתאמות הנדרשים. הוראות החוזר יחולו על רכישת איגרת חוב שהונפקה החל מיום 1 בנובמבר 2013.

29. בחודש יוני 2014 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית)(תיקון), התשע"ד-2014. התיקון מתייחס לפוטנציאל לניגוד עניינים כאשר גוף מוסדי אחד מצביע עבור מדיניות תגמול ומשכורות של גוף מוסדי אחר, לרבות בנק. נקבע כי ההחלטה לגבי אופן ההצבעה במקרים אלו תתקבל רק על ידי הדירקטורים החיצוניים שחברים בוועדת ההשקעות. כמו כן, התקנות מצמצמות את מספר האסיפות הכלליות בהן יחויבו הגופים המוסדיים להשתתף לאסיפות בהן יכולת ההחלטה בהצבעה נתונה בידיהם, כגון עסקאות בעלי עניין, תגמול בכירים ומינוי דירקטורים חיצוניים.

30. במסגרת תיקון הוראות חוזר הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון משנת 2009 פורסמו בחודש יוני 2014 שני חוזרים מתקנים כמפורט להלן: (1) חוזר הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל במסגרתו נקבע כי ועדת השקעות של משקיע מוסדי, תקבע מדיניות הצבעה בנוגע להצעות החלטה לגביהן חלה על המשקיע המוסדי חובת ההשתתפות ותפרסם אותה באתר האינטרנט של הגוף המוסדי. כן נקבע שמשקיע מוסדי לא יצביע בניגוד למדיניות ההצבעה שקבעה ועדת ההשקעות, אלא לאחר שקיבל את אישורה של ועדת ההשקעות מראש. (2) חוזר תיקון הוראות החוזר המאוחד- ניהול נכסי השקעה (השתתפות גופים מוסדיים באסיפות כלליות) במסגרתו נקבע לגבי כשירותו של הגורם המקצועי עמו התקשרה וועדת ההשקעות לצורך גיבוש המלצות הצבעה של משקיע מוסדי באסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו, כי בהתקיים תנאים מסוימים, תקום למשקיע המוסדי ולוועדת ההשקעות שלו חזקה כי קיימו את חובתם לבחון את כשירות הגורם המקצועי וכי הוא פועל לגיבוש ההמלצות כאמור, תוך השקעת המשאבים הנדרשים לבחינה איכותית של הצעות ההחלטה בהתאם לאמות מידה מקצועיות מקובלות. שני חוזרים אלו חלים על חברות ביטוח- לגבי התחייבויות תלויות תשואה ועל חברות מנהלות לגבי קופות גמל וקרנות הפנסיה שבניהולן ועל קרנות פנסיה ותיקות.

31. בחודש פברואר 2015 פורסם חוזר בנושא מסלולי השקעה בקופות גמל. בחוזר נקבעו כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמיתים בקופות גמל, זאת בעוד שכיום מרבית הכספים במוצרי החיסכון הפנסיוני מנוהלים במסלולים "כלליים" ללא התחשבות במאפייניו של כל חוסך וחוסך, לרבות בגילו. נקבעו הוראות לעניין "מודל השקעות תלוי גיל" הנוגע לנכסי עמיתים שלא משתלמת להם קצבה ועל פיהן צריך להתקיים מסלול אחד שמדיניות ההשקעה שלו מתאימה לעמיתים שגילם אינו עולה על 50, מסלול אחד המתאים לעמיתים שגילם נע בין 50 ל-60 ומסלול אחד שמתאים לעמיתים שגילם לפחות 60. נקבעו הוראות לעניין מסלול השקעה למקבלי קצבאות, מסלולי השקעה מתמחים שהגוף המוסדי רשאי לנהל ומסלולי השקעה בקרנות השתלמות ובפוליסות שאינן קופות ביטוח. כמו כן נקבעו כללים אחידים לקביעת שמות ומדיניות השקעה במסלולים השונים וזאת על מנת לאפשר לעמית לקבל החלטה מושכלת בנוגע למסלול ההשקעה המתאים לצרכיו ולמנוע הטעייתו, במקרים שבהם העמית בוחר באופן אקטיבי את מסלול ההשקעה אליו ישויכו חסכונותיו. מסלולי ההשקעה שמנהל הגוף המוסדי בקופת גמל או בפוליסה שאינה קופת ביטוח יעוגנו, לפי העניין, בתקנון הקופה או בנספח מסלולי ההשקעה ורשימת מסלולי ההשקעה שמנהל הגוף המוסדי בקופת גמל תצורף לטופסי ההצטרפות לקופת הגמל עד המועד שבו החוזר ייכנס לתוקפו. החוזר ייכנס לתוקף החל מיום 1.1.2016.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

32. בחודש דצמבר 2014 פורסם חוזר ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה, במסגרתו נקבעו התנאים לניהול סלי השקעות סחירים ושאינם סחירים על ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים. בין התנאים שמוצע לקבוע לעניין זה, נקבע בין היתר כי: (1) לא ניתן לנהל סל השקעות שכולל ניירות ערך סחירים וניירות ערך לא סחירים, אולם ניתן יהיה לכלול בסל שכולל ני"ע סחירים, גם ני"ע לא סחירים שמטרתם גידור סיכוני ההשקעה הנובעים מהחזקה בני"ע סחירים הכלולים בסל או ניהול החשיפה של אותו הסל; (2) בכל סל ניתן יהיה להחזיק מזומנים ושווי מזומנים בשיעור שלא יעלה על 5% משווי הסל. מגבלה זו לא תחול על סל שבו 90% לפחות מהנכסים הם מזומנים, שווי מזומנים, אג"ח שקלית של מדינת ישראל הנפדית תוך שנה ומק"מ או על סל מזומנים ושווי מזומנים המשמשים כבטוחה כנגד השקעה בנגזרים; (3) כל סל יכלול לפחות 20 נכסים ושווי כל נכס לא יעלה על 10% מהשווי הכולל של הסל. לגבי סלים לא סחירים נקבע, בין היתר, כי משיכת הכספים מהסל תבוצע בהתאם לשיעורי האחזקה בפועל.

33. בחודש ינואר 2015 פורסמה טיוטה שניה של החוזר המאוחד – הוראות לעניין ממשל תאגידי בהשקעות בחלק 1 של שער 5. הטיוטה נוגעת לתפקידי הדירקטוריון בכל הנוגע להשקעות גוף מוסדי, לוועדות השקעות ולוועדות אשראי תוך התייחסות גם לשינויים בדבר ניהול סיכוני אשראי אשר באים ליישם את המלצות וועדת גולדשמיט, לעניין תפקידי בדירקטוריון וועדת השקעות בכל הקשור להלוואות מותאמות ולעניין מינוי ועדת משנה לאשראי.

34. בחודש ינואר 2015 התפרסמו טיוטת חוזר כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים וטיוטת חוזר דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. טיוטות אלו, אשר גובשו בשיתוף עם הפיקוח על הבנקים, משלימות הוראות קודמות שנקבעו ביחס להלוואות מותאמות, ומסדירות לראשונה את תחום ההלוואות הממונפות. כמו כן, הטיוטות מסדירות את הדיווח שיש למסור לממונה, בדבר הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. מטרת ההוראות להפחית את הסיכונים בשלב העמדת האשראי ולאורך חיי החוב ולצמצם את הסיכון לחדלות פירעון. תחילתן הצפויה של ההוראות בטיוטת חוזר כללים למתן אשראי ביום 1.3.15. ובטיוטת חוזר דיווח לממונה ביום 30.6.15.

35. בחודש מרץ 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים)ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים (תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, במסגרתה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות : א. מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בכך שתבוצע באמצעות בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. כמו כן, המעביד לא יוכל להתנות מתן שירות אחר אשר עליו לספק לעובד, ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי הניהול בעבור עובדיו, בביצוע העסקה כאמור; (ב) בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאדם אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר בין הביטוח המבוקש לבין קיום התנאי, וזאת למעט אם קיבל אישור לכך מהממונה; (ג) החלת מגבלות בעניין אבטחת מידע, החלות כיום לגבי מידע המועבר באמצעות מערכת סליקה פנסיונית, גם על כספים, אשר יועברו בעתיד באמצעות המסלקה ועל נתונים אודות הכספים כאמור.

36. בחודש נובמבר 2014 התפרסמו שתי טיוטות: טיוטה שנייה לתיקון חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון וטיוטת חוזר הרשאת מעסיק לקבלת שירותים באמצעות גורם מתפעל. חוק הייעוץ והשיווק מסמיך בעלי רישיון לבצע פעולות מסוימות בעבור לקוח בכפוף לקבלת הסכמתו. חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון קובע מבנה אחיד לטופס ייפוי כוח, באמצעותו יוכל לקוח לייפות את כוחו של בעל רישיון לקבל מידע אודות החיסכון הפנסיוני המנוהל עבורו בגוף מוסדי או להעביר בקשות בשמו במסגרת ייעוץ או שיווק פנסיוני. בטיוטת חוזר ייפוי כוח לבעל רישיון מוצע כי חברות הביטוח תידרשנה להעביר מידע אודות תכנית ביטוח מפני סיכון מוות ותכנית ביטוח מפני סיכון אובדן כושר עבודה, שאינם כלולים במוצר פנסיוני, באמצעות המבנה האחיד ובאמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. לצורך כך, מוצע כי ייפויי כוח מסויימים יחולו גם על מוצרים אלה. טיוטת חוזר הרשאת מעסיק לקבלת שירותים באמצעות גורם מתפעל כוללת הוראות שפוצלו מחוזר ייפוי כוח לבעל רישיון. הטיוטה מכילה הוראות לגבי בקשות מידע ופעולות שגוף מוסדי נדרש לבצע עבור גורם מתפעל המחזיק הרשאה מהמעסיק. הוראות אלו חלות לרבות במקרים בהם הגורם המתפעל אינו סוכן ביטוח.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

37. ביום 18 ביוני 2014 פורסם חוזר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים הרבעוניים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) שמספרו 2014-9-11. חוזר זה קובע הוראות הנוגעות למבנה הגילוי הנדרש בהתאם לתקינה בינלאומית בדוחות כספיים רבעוניים של חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה. כל ההנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש מפורטות בנספח לחוזר. כמו כן, נקבע בחוזר כי בנוסף לפרטים הנדרשים בדוחות העיקריים ובביאורים לפי חוזר זה, יפורטו כל פרט, מידע או הבהרה הנחוצים להצגה נאותה ונאמנה של מצבה הכספי של החברה, של ביצועיה ותזרימי המזומנים שלה ושל השינויים במצבה הכספי ובהונה העצמי בשנות הדיווח. בנוסף, על החברה מוטלת אחריות לעדכן את הגילוי הניתן בדוחותיה הכספיים בהתאם לכל עדכון ושינוי בתקינה הבינלאומית. עוד נקבע בחוזר כי דוחות כספיים רבעוניים ייחתמו על ידי שלושה בעלי תפקידים: יו"ר הדירקטוריון של החברה המנהלת, או דירקטור שהוסמך לצורך כך על ידי הדירקטוריון; מנכ"ל החברה המנהלת; בעל התפקיד הבכיר בתחום הכספים של החברה המנהלת (סמנכ"ל הכספים של החברה המנהלת או אדם המבצע בפועל את אותו תפקיד). הוראות חוזר זה יחולו החל מהדוחות הכספיים לתקופה המסתיימת ביום 30.6.14.

38. ביום 18 ביוני, 2014 פורסם חוזר עדכון מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) שמספרו 2014-9-10.

39. ביום 18 ביוני, 2014 פורסם הנוסח הסופי של כללי המערכת של מערכת המסלקה "העברת מידע כפול לבקשת מידע". כללים אלה יחולו לגבי זיהוי וטיפול במוצרים שונים בעלי אותו מספר חשבון או פוליסה עבור משתמשי פורטל האינטרנט, בהתאם למועדים אלה: (א) החל מיום 30.6.14 - עבור רכיבי ביטוח וכיסויים ביטוחים נוספים בפוליסת ביטוח מנהלים נוספים; (ב) החל מיום 18.6.14 - עבור כפילות מספרי חשבון בין קרנות פנסיה חדשות מקיפות לקרנות חדשות כלליות, ועבור ניהול מספר חשבונות תחת ת.ז בלבד בקרנות השתלמות.

40. ביום 16 ביוני 2014 פורסמה טיוטה שניה לחוזר מסמך הנמקה, וזאת בהמשך לטיוטה ראשונה מיום 31.10.12. בטיוטה השניה מוצע, בין היתר, להוסיף רשימת מקרים בהם בעל רישיון יעביר ללקוח מסמך הנמקה מלא, כמפורט להלן: א. בכל פגישת ייעוץ או שיווק פנסיוני עם בעל רישיון חדש; ב. בכל מפגש הנוגע לעזיבת מקום עבודה של הלקוח או פרישה; ג. כאשר נודע לבעל רישיון במהלך פגישת ייעוץ או שיווק פנסיוני על שינוי במצבו המשפחתי של הלקוח; ד. מקרה של לקוח שמעולם לא מולא עבורו מסמך הנמקה בעבר. כמו כן, מוצע לקבוע כי בכל מקרה למעט המקרים בהם יש חובה להעביר מסמך הנמקה מלא, רשאי בעל הרישיון להעביר מסמך הנמקה ממוקד. בנוסף, במקרים המפורטים בטיוטה, רשאי בעל הרישיון לעביר ללקוח אף מסמך הנמקה ממוקד שלא עומד בכל תנאי נספח א לחוזר. כמו כן, בטיוטה השניה נוספה אפשרות להעביר ללקוח סיכום שיחת הייעוץ או השיווק הפנסיוני וזאת רק במקרים המפורטים בחוזר. עוד נוספו בטיוטה השניה הוראות לענין משך התקופה לשמירת מסמך ההנמקה והוראות בנושא תוכן מסמך הנמקה ממוקד, לרבות אודות בירור ומילוי פרטי לקוח ופרטי בעל הרישיון. כמו כן, מוצע לדחות את המועד האחרון למסירת מידע על ידי גוף מוסדי לכל סוכן ביטוח פנסיוני אודות התגמול שהוא זכאי לו בעבור שיווק המוצרים של הגוף המוסדי, ל-30 באפריל בכל שנה. מוצע כי הוראות חוזר זה יחולו מיום 1.7.15.

41. ביום 18 באוגוסט 2014 פורסם חוזר סוכנים ויועצים בעניין הסכם למתן שירותים שמספרו 2014-10-1. החוזר החדש מאחד בין הוראות החוזר המקורי "הסכמים למתן שירותים" שמספרו 2006-10-2 לבין הוראת השעה "הסכמים למתן שירותים – עדכון שני" שמספרה 2011-10-5, אשר פקעה ביום 30.6.14 (לאחר אורכה אחת). בחוזר החדש נקבע כי על אף ההוראה שהתמורה השנתית שנקבעה בהסכמי תפעול עבור כל השירותים הניתנים לגוף המוסדי על ידי היועץ הפנסיוני לא תעלה על 0.1% משווי סך כל הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי שבגינם ניתנים שירותי התפעול, לגבי הסכמי תפעול שנכרתו לפני יום 8.2.06, אפשר שהתמורה השנתית לפיהם תעלה על 0.1% משווי סך כל הנכסים המנוהלים על ידי הגוף המוסדי, ובלבד ששווי סך כל הנכסים המנוהלים על ידו אינו עולה על 50 מיליון שקלים חדשים ושסך התמורה השנתית כאמור לא תעלה על 50,000 שקלים חדשים.הוראות חוזר זה יחולו על יועצים פנסיוניים ועל כל קופת גמל כהגדרתה בחוק קופות גמל, לרבות קרן השתלמות וקופת גמל שאינה קשורה בהסכם הפצה עם תאגיד הבנקאי.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

42. בחודש ינואר 2015 התפרסם עדכון חוזר דוח תקופתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. החוזר מכיל הוראות לעניין עדכון מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. החוזר כולל הוראות באשר לדרכי טיפול ודיווח ביחס לטעויות מהותיות שנתגלו. החוזר יחול החל מהדוח התקופתי לשנת 2014 לגבי כל קופות הגמל, למעט קרנות ותיקות וקופות ביטוח.

43. בחודש נובמבר 2014 התפרסמה טיוטת חוזר בעניין הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל. מטרת הטיוטה לקבוע כללים לגבי תהליך הצטרפות עמית לקרן פנסיה או לקופת גמל. בטיוטה מוצעות הוראות לעניין העברת דמי גמולים לחברה מנהלת של קרן פנסיה בעד עמית בסכום העולה על תקרת ההפקדה החודשית, הוראות לעניין מינוי מוטבים, דחיית בקשת הצטרפות של עמית, דרישת נתונים נוספים מעמית ועדכון פרטי העמית. תחילתו המוצעת של החוזר 1 באפריל 2015.

44. בחודש ינואר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008 קובעות אלו הוצאות רשאי גוף מוסדי לנכות מחשבונות העמיתים והמבוטחים מעבר לדמי הניהול. בנוסף, בשנת 2014 תוקנו תקנות אלו כך שנקבעה תקרה של 0.25% לשיעור הוצאות ישירות מסוימות שניתן לגבות מנכסי החוסכים. הדיווח על הוצאות אלו מופיע כיום באופן חלקי ומתומצת בדוחות הכספיים ובדוח לעמית. לפיכך נוצר הצורך לפרט את מרכיבי ההוצאות הישירות הנגבות בשל ביצוע עסקאות בגופים המוסדיים, תוך התייחסות לתיקון שבוצע בשנת 2014. חוזר זה נועד להגביר את רמת המידע המוצג לציבור וליצור מנגנון פיקוח שקוף ביחס לגביית הוצאות אלו.

45. בחודש פברואר 2014 פורסם חוזר הכולל תיקון לחוזר פנסיה משנת 2004 שעניינו הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות. על פי החוזר עדכון היתרות הצבורות של המבוטחים והפנסיות של פנסיונרים, בגין עודף או גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים, יבוצע מדי רבעון ולא יתבצע עדכון של היתרה הצבורה למבוטחים לפי התשואה הדמוגרפית. תחילתם של השינויים המפורטים החל מהדיווח בגין חודש מרץ 2014.

46. בחודש נובמבר 2012 פורסם חוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי על מנת להבטיח, ככל הניתן, כי רישום זכויות העמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החוזר קובע לוח זמנים לביצוע הפעולות ובכלל זה קובע כי הפרויקט כולו יסתיים עד ליום 30.6.2016. הפעילות על פי תוכנית העבודה בנושא, אשר אושרה בדירקטוריון, נמצאת בעיצומה. בשלב זה, ההערכות הכספיות של הפעילות אינן מגובשות דיין.

47. ביום 15 בספטמבר 2014 פורסמה טיוטת חוזר קצבת נכות בקרן פנסיה במקרה של זכאות לקצבה ממקור אחר. מטרת החוזר היא לקבוע הוראות אחידות לעניין התקבולים שיש לקזז בגינם את קצבת הנכות בקרן פנסיה ולעניין אופן הקיזוז. להלן עיקרי הטיוטה: הגשת תביעה לקבלת קצבה ממקור אחר: ככל שנודע לחברת מנהלת שלעמית יש נכות שבגינה מגיעה לו קצבה ממקור אחר, תודיע לו החברה שעליו להגיש תביעה לקבלת קצבה ממקור אחר ותודיע לו גם על ההשלכות במידה שלא יגיש תביעה כאמור. במקרה שבו עמית הזכאי לקצבת נכות לפי תקנון הקרן לא פנה בתביעה לתשלום קצבה ממקור אחר תוך 45 יום מהודעת החברה המנהלת כאמור לעיל [או שלא הגיש ערעור על ההחלטה בעניין הזכאות לקצבה ממקור אחר ללא אישור מהחברה המנהלת לכך] – תשולם לעמית קצבת נכות בגובה 25% מההכנסה הקובעת כשהיא מוכפלת בשיעור הנכות. קיזוז קצבת נכות ממקור אחר: מוצע לקבוע כי סכום קצבת הנכות שתשלם הקרן לעמית בקרן פנסיה הזכאי לקצבת נכות ולקצבה ממקור אחר, בשל אותו אירוע מזכה, יהיה הסכום הגבוה מבין שני אלה [ובלבד שסכום קצבת הנכות שתשלם הקרן לא יעלה על הקצבה שמגיעה לעמית שלא במסגרת הוראות אלה]: 25% מההכנסה הקובעת כשהיא מוכפלת בשיעור הנכות; סכום זה ישולם גם במקרה שבו העמית ממתין לקבלת החלטה בתביעה לקבלת קצבה ממקור אחר או החלטה בערעור [ככל שהוגש]. יחד עם זאת הקרן תאפשר לעמית לקבל מקדמה כמפורט בטיוטה. 100% מההכנסה הקובעת כשהיא מוכפלת בשיעור הנכות בניכוי בסיס הקצבה לקיזוז. אם לאחר מתן ההחלטה בעניין הזכאות לקצבה מקמור אחר, הסכום ששולם לעמית בעת ההמתנה לקבלת החלטה בענייננו נמוך מהסכום שנפסק לו בהחלטה – תשלם הקרן בסכום חד פעמי ובתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן את הפער שבין הסכומים. אם הסכום ששולם לעמית מהקרן לתקופת תשלום המקדמה עולה על סכום הקצבה שהייתה מגיעה לו מהקרן בשל אותה תקופה נוכח הזכאות לקצבה ממקור אחר, תגבה הקרן את המקדמה ששולמה לעמית ביתר בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן בדרכים המפורטות בחוזר.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

47. (המשך)

סכום שלא הוחזר לקרן יראו בסכום זה כהלוואה לעמית. על פי הטיוטה, תחילת של הוראות החוזר ביום 1.1.2015 והחוזר יחול על חברות מנהלות של קרנות הפנסיה החדשות. כמו כן, על חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה להגיש לממונה תקנון עם השינויים הנדרשים בהתאם להוראות חוזר זה עד ליום 30 באוקטובר 2014.

48. ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם ברשומות חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. החוק קובע הוראות לעניין חלוקה של חיסכון פנסיוני בין חוסך ובין בן זוגו לשעבר כפי שנקבעה בפסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני (על פי החוק, זהו פסק דין שנקבעה בו, בין השאר, חלוקה של חיסכון פנסיוני בין חוסך ובין בן זוגו לשעבר בשל פירוד), באמצעות גוף משלם לרבות גוף המשלם תשלומים לפי הסדר פנסיה תקציבית בחוק או לפי הסכם המאמץ את חוק הגמלאות. הוראות חוק זה הינן קוגנטיות ואינן ניתנות להתניה, אולם בני הזוג רשאים להסכים ביניהם על חלוקת חיסכון פנסיוני שלא בהתאם להוראות לפי חוק זה, ובלבד שחלוקה זו לא תיעשה באמצעות גוף משלם ולא בכפוף לחוק זה. הוראות החוק יחולו החל מיום 8.2.15, למעט החריגים המפורטים בחוק, והן יחולו גם לגבי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני שניתן לפני יום התחילה.

49. ביום 12 באוגוסט 2014 פורסם חוזר גמל בעניין משיכת כספים מחשבון של עמית שנפטר עם יתרה נמוכה, שמספרו 3-2-2014. מטרת החוזר להסדיר מקרים בהם בחשבון של עמית שנפטר לא קיימת הוראת מינוי מוטבים, כך שהזכאים לכספים נדרשים להמציא צו ירושה או צו קיום צוואה, אולם העלויות הכרוכות בהליכים אלה גבוהים מהיתרה הצבורה בחשבונו של העמית, והזכאים לכספים נמנעים מלממש את זכאותם. בחוזר נקבע כי במקרים כמתואר לעיל, תאפשר החברה המנהלת את משיכת הכספים מבלי לדרוש המצאת צו ירושה או צו קיום צוואה, ובלבד שהתקיימו כל אלה: יתרת הכספים בחשבון העמית שנפטר אינה עולה על 5,000 ש"ח במועד בו הוגשה הבקשה למשיכת הכספים מהחשבון. עברו לפחות 3 שנים מפטירת העמית; המבקשים למשוך את הכספים חתמו על כתב שיפוי שיכלול את הפרטים הבאים: הצהרה כי המבקשים למשוך הם, ככל הידוע למבקשים, יורשים לפי דין של העמית; התחייבות לשיפוי החברה המנהלת במידה והיא תחויב לשלם לאחר את הכספים או את חלקם; המבקשים למשוך את הכספים הם בן זוגו, הורהו, או ילדו של העמית; החברה המנהלת בדקה מול הרשם לענייני ירושה, לרבות באמצעות אתר האינטרנט שלו, כי לא הוצא צו ירושה או צו קיום צוואה לגבי עזבון העמית שנפטר. כמו כן, בחוזר נקבעה פסקת תוכן שעל החברה המנהלת להוסיף להודעה שעליה לשלוח לכתובתו של עמית שנפטר, בחלק המפרט את הליך בדיקת הזכאות לכספים. עוד נקבע כי אם החברה המנהלת שלחה טרם יום התחילה של החוזר, את ההודעה לכתובתו של עמית שנפטר שיתרת הכספים בחשבונו נמוכה מ- 5,000 ש"ח וחלפו 3 שנים ממועד הפטירה והחברה אינה נדרשת לשלוח הודעה נוספת עד ליום 1.1.2015 – תשלח החברה בכל זאת את ההודעה כאמור, עם התוספת בדבר הליך בדיקת הזכאות לכספים על פי חוזר זה וזאת עד ליום 1.1.2015.בנוסף, נקבע כי חברה מנהלת תפרט באתר האינטרנט שלה את ההסדר האמור בסעיף 2, וכן תאפשר הורדה מאתר האינטרנט של כל הטפסים הנדרשים לרבות ההצהרה הנדרשת מהמבקש למשוך את הכספים כאמור.חוזר זה יחול מיום פרסומו (12.8.14) על כל החברות המנהלות של קופות גמל שאינן קופות ביטוח ואינן קרנות פנסיה.

50. ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו ברשומות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופות גמל), התשע"ד -2014, הקובעות בין היתר, הוראות לעניין אופן הפקדת תשלומים בקופת גמל, פרטים שעל מעביד למסור לחברה מנהלת בעת ההפקדה, פרטים שחברה מנהלת נדרשת להעביר למעביד מעת מתן היזון חוזר על אופן קליטת הכספים, מועדים להפקדת התשלומים וריבית שתגבה חברה מנהלת ממעסיק בעת איחור בהפקדה. בהתאם לתיקון שפורסם בנושא תחילתן של התקנות, הוראות התקנות יחלו ביום 1 בינואר 2016.

51. בחודש יולי 2014 פורסם חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי. החוזר קובע מתכונת דוח שנתי ודוח רבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים, מרחיב את חובות הגילוי ומפשט את המידע המוצג בו. בחודש ינואר 2015 פורסמה טיוטת תיקון לנוכח פניות הגופים השונים שעלו כתוצאה מיישום הוראות החוזר.

2.2 חקיקה והשפעת הוראות רגולטוריות (המשך)

52. בחודש אוגוסט 2013 פורסמה הכרעה עקרונית ("ההכרעה") שעניינה העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. על פי ההכרעה, מספר חברות מנהלות לא נתנו לעמיתיהם הודעה על הכוונה להעלות דמי ניהול בהתאם למתחייב בהסדר התחיקתי. בהכרעה מורה הממונה לחברות מנהלות של קופות גמל להשיב לעמיתים שהודעה על העלאת דמי הניהול לא נשלחה להם בהתאם להסדר התחיקתי, דמי ניהול שנגבו ביתר וזאת לגבי התקופה שתחילתה ביום 1 בינואר, 2006 וסיומה ביום 31 בדצמבר, 2009 ("תקופת ההשבה"). ההכרעה כוללת הוראות פרטניות לעניין אופן ההתנהגות והניהול של החברות המנהלות בכל הקשור ליישום הכרעה זו, לרבות המועדים שיש לבצע את ההשבה ,אופן ביצוע ההשבה והכנת תכנית עבודה ליישום הנחיות ההשבה. בחודש דצמבר 2014 פורסם תיקון להכרעה הדוחה ב-8 חודשים את המועד לביצוע ההשבה כאמור. השפעת ההכרעה תחול על ענפי הפנסיה והגמל (למעט קרנות פנסיה ותיקות וקופות גמל מרכזיות). הגופים המוסדיים בקבוצה הכינו תכנית עבודה בהתאם להוראות ההכרעה ובימים אלה הם פועלים לביצוע ההשבה לכלל העמיתים הרלבנטיים, כאשר חלק מהעמיתים הרלבנטיים כבר קיבלו את כספי ההשבה. בדוחות הכספיים של החברות המנהלות נכללה הפרשה בקשר עם ההכרעה בהתאם לנתונים הידועים לחברות נכון למועד דוח זה.

3. מצב כספי קרנות הפנסיה

3.1 קרן הפנסיה המקיפה

3.1.1 התחייבויות פנסיוניות:

	2014	2013
	אלפי ש"ח	
התחייבות לפנסיונרים (1)	447,715	326,550
התחייבות לפנסיונרים זכאים קיימים (1)	4,429	3,255
התחייבות למבוטחים (2)	9,456,855	7,142,439
	9,908,999	7,472,244

(1) ליום המאזן היו בקרן מקבלי פנסיה כדלקמן: 239- זקנה, 421 - שארים ו- 422 פנסיית נכות, לעומת שנת 2013: 155- זקנה, 331- שאירים ו- 332 פנסיות נכות.

(2) בסוף שנת 2014 היו בקרן 425,868 מבוטחים לעומת 339,012 בשנת 2013. מספר המבוטחים בשנת 2014 גדל בשיעור של כ- 26% וזאת ביחס לגידול של כ 14% בשנת 2013.

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר, 2014 הסתכם לסך של כ – 9,909 מיליון ש"ח, לעומת כ- 7,472 מיליון ש"ח בסוף שנת 2013.

במסגרת מעבר בין הגופים מוסדיים (ניוד) הועברו בשנת 2014 מקרן הפנסיה החדשה מבוטחים לגופים מוסדיים אחרים שסך הצבירה בגינן הינה 283,890 אלפי ש"ח, בשנת 2013 הסתכמו העברות לגופים מוסדיים כאמור לסך 259,864 אלפי ש"ח. מנגד הצטרפו בשנת 2014 לקרן מבוטחים במסגרת מעבר בין גופים מוסדיים, שסך הצבירה בגינם הינה 354,115 אלפי ש"ח, לעומת שנת 2013 בה הסתכמו העברות מגופים אחרים לסך 228,415 אלפי ש"ח.

סך נכסי הקרן ליום 31 בדצמבר, 2014 מסתכמים ב- 9,908,999 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 7,472,244 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה גידול של כ- 33% הנובע בעיקר מגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 1,535,532 אלפי ש"ח שנה קודמת ל- 1,998,706 אלפי ש"ח השנה, גידול של כ- 30%.

השכר הממוצע המבוטח בקרן עמד בשנת 2014 על סך של 5,307 ש"ח, בהשוואה לסך של 5,437 ש"ח בשנת 2013.

3.1.2 ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות (אלפי ש"ח):

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	2014		2013		2012	
	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	
סך כל המאזן (נכסים)	9,957,962	32	7,523,152	32	5,702,383	
התחייבויות פנסיוניות	9,908,999	33	7,472,244	32	5,661,044	
עודף הכנסות, נטו	392,881	(29)	556,401	53	364,428	

3.1.3 עודף אקטוארי

העודף האקטוארי שחושב לתקופת הדוח הינו בהיקף של כ – 9.6 מיליוני ש"ח, לעומת כ – 17.1 מיליוני ש"ח בשנה קודמת.
על פי הנחיות האוצר, העודף האקטוארי מחולק לעמיתים.
בהתאם להנחיות אגף שוק ההון, עודכנו הלוחות האקטואריים שעל פיהם מחושבים דמי הסיכון למקרי מוות, מקדמי הפרישה לפנסיה. מועד העדכון הינו 30 בינואר, 2013.

3.2 קרן הפנסיה משלימה

3.2.1 התחייבויות פנסיוניות

	2014	2013
	אלפי ש"ח	
התחייבות לפנסיונרים (1)	70,505	2,612
התחייבות למבוטחים (2)	176,998	89,781
	247,503	92,393

(1) ליום המאזן היו בקרן 190 מקבלי פנסיה.

(2) בסוף שנת 2014 היו 18,601 מבוטחים לעומת 13,507 מבוטחים בסוף שנת 2013 מספר המבוטחים בשנת 2014 גדל בשיעור של כ- 38%, וזאת ביחס לגידול של כ- 17% בשנת 2013.
הגידול במספר העמיתים, נובע ממיזוג קרן הפנסיה אקסלנס ומהעובדה כי מוצר הפנסיה מופץ כיום יותר מבעבר, כמוצר תחליפי לביטוח המנהלים. מוצר הפנסיה מומלץ כיום יותר מבעבר במכרזי פנסיה ובייעוץ של יועצי פנסיה למעסיקים.

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה הכללית ליום 31 בדצמבר, 2014 הסתכם לסך של 247,503 אלפי ש"ח לעומת 92,393 אלפי ש"ח בשנת 2013. סך הנכסים המנוהלים נטו גדל בשנת 2014 גדל בשיעור של כ- 169%, לעומת גידול בשיעור של כ- 31% בשנת 2013, וזאת בעיקר בעקבות מיזוג קרן פנסיה אקסלנס.
דמי הגמולים בשנת 2014 גדלו בשיעור של כ- 65%, לעומת גידול של כ-12% בשנת 2013.

3.2.2 ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות:

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
	2014		2013		2012
	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח
סך כל המאזן (נכסים)	248,750	168	92,856	30	71,416
התחייבויות פנסיוניות	247,503	168	92,393	31	70,363
עודף הכנסות (הפסדים), נטו	10,705	69	6,350	77	3,578

3.2.3 גרעון אקטוארי

הגרעון האקטוארי שחושב לתקופת הדוח הינו בהיקף של כ - 675 אלפי ש"ח, לעומת גירעון אקטוארי של כ - 433 אלפי ש"ח בשנה קודמת.
על פי הנחיות האוצר, הגירעון האקטוארי מחולק לעמיתים.
בהתאם להנחיות אגף שוק ההון, עודכנו הלוחות האקטואריים שעל פיהם מחושבים דמי הסיכון למקרי מוות, מקדמי הפרישה לפנסיה. מועד העדכון הינו 30 בינואר, 2013.

3.3 קופות הגמל

3.3.1 מספרי חשבונות העמיתים ליום 31 בדצמבר, 2014

	עמיתים		
	שכירים	עצמאים / מעבידים	סך הכל
הפניקס קרן השתלמות	34,815	6,704	41,519
הפניקס תגמולים ופיצויים	8,123	3,123	11,246
הפניקס מרכזית	-	478	478
	42,938	10,305	53,243

3.3.2 היקף הנכסים ליום 31 בדצמבר, 2014

	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הפניקס השתלמות כללי	703,550
הפניקס השתלמות מנייתי	48,630
הפניקס השתלמות ללא מניות	71,980
הפניקס תגמולים כללי	287,350
הפניקס תגמולים מנייתי	10,900
הפניקס תגמולים ללא מניות	26,070
הפניקס מרכזית	62,110
עמית קופת גמל	43,860
גמל בניהול אישי	937,758
השתלמות בניהול אישי	314,261
שיטת הפניקס בגמל	25,180
שיטת הפניקס השתלמות	68,800
	2,600,449

4. תוצאות הפעולות

4.1 להלן תמצית דוח הרווח וההפסד של החברה :

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2014	2013	2012
	אלפי ש"ח		
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו	134,659	107,292	95,066
רווחים מהשקעות, נטו	1,458	2,070	2,320
הכנסות אחרות	92	67	89
סך כל ההכנסות	136,209	109,429	97,475
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	81,340	64,816	57,617
הנהלה וכלליות	44,778	37,384	31,304
הוצאות (הכנסות) מימון	(186)	15	2
סך כל ההוצאות	125,932	102,215	88,923
רווח לפני מסים על הכנסה	10,277	7,214	8,552
מסים על הכנסה	4,066	2,659	3,445
רווח לתקופה	6,211	4,555	5,107
רווח כולל לתקופה	6,211	4,555	5,107

לעניין דמי ניהול מקרנות, נטו - ראה 4.2 סעיף להלן.

במהלך שנת הדוח היו לחברה הכנסות מהשקעות פיננסיות של 1,458 אלפי ש"ח, בהשוואה להכנסות של 2,070 אלפי ש"ח בשנת 2013.

הוצאות המכירה והשיווק עלו בשנת 2014 לסך של 81,340 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 64,816 אלפי ש"ח בשנת 2013, גידול של כ - 25%. ניתן לייחס את הגידול לתחרות החריפה בשוק הפנסיה ולתוספת של הוצאות מכירה ושיווק שהתווספו השנה הגידול במכירות הפנסיה.

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו בשנת 2014 לסך של 44,778 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 37,384 אלפי ש"ח בשנת 2013, גידול של כ- 20%. ניתן לייחס את הגידול לתשלום עבור שירותי תפעול המשולמים לחברה האם, וכן לגידול בהוצאות שונות לאור התרחבות פעילות החברה.

הרווח לפני מסים על הכנסה עלה מסך של 7,214 אלפי ש"ח בשנת 2013 לסך של 10,277 אלפי ש"ח בשנת 2014, עליה של כ- 42%.

4.2 פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים

	דמי ניהול			שיעור ממוצע של דמי ניהול		
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2014	2013	2012	2014	2013	2012
	אלפי ש"ח			אחוזים		
מקרן פנסיה מקיפה:						
דמי ניהול מדמי הגמולים	85,668	69,099	62,265	4.30	4.50	4.74
דמי ניהול מנכסי הקרן	28,547	21,736	17,726	0.34	0.35	0.38
דמי ניהול ממקבלי קצבה	1,682	1,286	1,008	0.50	0.50	0.50
	115,897	92,121	80,999			
מקרן פנסיה משלימה:						
דמי ניהול מדמי הגמולים	552	43	-	1.64	0.21	-
דמי ניהול מנכסי הקרן	1,561	851	1,118	0.96	1.05	1.82
דמי ניהול ממקבלי קצבה	961	-	-	1.32	-	-
	3,074	894	1,118			
	118,971	93,015	82,117			
מקופות גמל - דמי ניהול מנכסי הקופה:						
הפניקס תגמולים ופיצויים	2,943	2,876	3,297	0.78	0.82	1.03
הפניקס השתלמות	8,982	7,904	7,060	1.10	1.15	1.21
קופת פיצויים מרכזית	720	723	678	1.15	1.16	1.15
הפניקס השתלמות בניהול אישי	984	1,018	1,345			
הפניקס גמל בניהול אישי	2,059	1,756	569			
	15,688	14,277	12,949			
	134,659	107,292	95,066			

שיעור דמי הניהול בממוצע המתקבלים מניהול קרנות הפנסיה נגבים מתוך דמי הגמולים שגבו הקרנות (4.30% מדמי הגמולים בקרן המקיפה, ו- 1.64% מדמי גמולים בקרן פנסיה משלימה נטו, לאחר החזרים והטבות) ומתוך הצבירה של העמיתים בקרנות (0.34% לשנה בקרן המקיפה ו - 0.96% בקרן משלימה, נטו, לאחר החזרים והטבות).

שיעור דמי הניהול בממוצע המתקבלים מניהול קופות הגמל נגבים מתוך סך הצבירה של העמיתים בקרנות, כדלקמן:

הפניקס השתלמות - 1.10%.

הפניקס תגמולים ופיצויים – 0.78%.

הפניקס מרכזית - 1.15%.

ההכנסות מדמי ניהול נטו בשנת 2014 עמדו על 134,659 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 107,292 אשתקד, גידול של כ – 25.5%. הגידול נובע הן כתוצאה מגידול הנכסים שנרשם השנה בקרן הפנסיה המקיפה, שהוביל לגידול גם בגביית דמי הגמולים והן בשל פעילות שיווקית נרחבת הנובעת מהתחרות הגוברת בשוק הפנסיה.

4.3 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2012	2011	2012
	אלפי ש"ח		
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה	7,472,244	5,661,044	4,192,592
תקבולים מדמי גמולים	1,998,706	1,535,532	1,314,320
תשלומים:			
תשלומים לפנסיונרים			
תשלומי פנסיית זקנה	2,625	1,774	1,312
תשלומי פנסיית נכות	25,793	19,898	16,578
תשלומי פנסיית שאירים	7,725	6,669	6,346
	36,143	28,341	24,236
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה			
תשלומי פנסיית זקנה	21	24	19
תשלומי פנסיית נכות	182	70	76
תשלומי פנסיית שאירים	237	135	158
	440	229	253
תשלומים אחרים			
פדיונות	276,254	220,714	161,880
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים נטו	59	-	-
סך הכל תשלומים	312,896	249,284	186,369
קבלת נכסים נטו מקרן פנסיה חדשה חקיפה אקסלנס נשואה	287,839	-	-
העברות צבירה לקרן			
העברות מקרנות פנסיה חדשות	326,379	203,084	146,282
העברות מחברות ביטוח	21,398	22,200	10,754
העברות מקופות גמל	6,338	3,131	2,653
	354,115	228,415	159,689
העברות צבירה מהקרן			
העברות מקרנות פנסיה חדשות	(270,576)	(235,996)	(162,704)
העברות מחברות ביטוח	(7,677)	(20,512)	(18,592)
העברות מקופות גמל	(5,637)	(3,356)	(2,320)
	(283,890)	(259,864)	(183,616)
העברות צבירה נטו	70,225	(31,449)	(23,927)
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	392,881	556,401	364,428
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה	9,908,999	7,472,244	5,661,044

4.3 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה (המשך)

במסגרת מעבר בין הגופים מוסדיים (ניוד) הועברו בשנת 2014 מקרן הפנסיה החדשה מבוטחים לגופים מוסדיים אחרים שסך הצבירה בגינן הינה 283,890 אלפי ש"ח. בשנת 2013 הסתכמו העברות לגופים מוסדיים כאמור לסך 259,864 אלפי ש"ח, מנגד הצטרפו בשנת 2014 לקרן מבוטחים במסגרת מעבר בין גופים מוסדיים, שסך הצבירה בגינם הינה 354,115 אלפי ש"ח, לעומת שנת 2013 בה הסתכמו העברות מגופים אחרים לסך 228,415 אלפי ש"ח.
סך נכסי הקרן ליום 31 בדצמבר, 2014 מסתכמים ב- 9,908,999 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 7,472,244 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה גידול של כ- 33% הנובע בעיקר מגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 1,535,532 אלפי ש"ח שנה קודמת ל- 1,998,706 אלפי ש"ח השנה, גידול של כ- 30%, והכנסות בסך של 392,822 אלפי ש"ח בהשוואה לסך של 556,401 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד המהווה ירידה של 39%.

4.4 דוח תנועה בקרן הפנסיה הכללית

	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2012	2011	2012
		אלפי ש"ח	
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 1 בינואר של השנה	92,393	70,363	52,660
תקבולים מדמי גמולים	33,567	20,227	18,118
תשלומים			
תשלומי פנסיית זקנה	4,434	122	93
החזרת כספים למבוטחים	5,329	3,280	2,551
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים	(132)	-	-
סך הכל תשלומים	9,631	3,402	2,644
קבלת נכסים נטו מקרן פנסיה חדשה חקיפה אקסלנס נשואה	126,815	-	-
העברות צבירה לקרן			
העברות מקרנות פנסיה חדשות	1,640	968	970
העברות מחברות ביטוח	-	-	71
העברות מקופות גמל	-	-	18
	1,640	968	1,059
העברות צבירה מהקרן			
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(7,986)	(2,113)	(2,134)
העברות לחברות ביטוח	-	-	(244)
העברות לקופות גמל	-	-	(30)
	(7,986)	(2,113)	(2,408)
העברות צבירה נטו	(6,346)	(1,145)	(1,349)
עודף הכנסות על הוצאות (הפסדים) לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	10,705	6,350	3,578
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות ליום 31 בדצמבר של השנה	247,503	92,393	70,363

סך נכסי הקרן ליום 31 בדצמבר, 2014 מסתכמים ב- 247,503 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 92,393 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. דמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 20,227 אלפי ש"ח שנה קודמת ל- 33,567 אלפי ש"ח השנה והכנסות בסך של 10,837 אלפי ש"ח בהשוואה לסך של 6,350 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

5. תחזית זרמי כספים

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. צפוי המשך גידול בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר על רקע השינויים מהותיים בתחום ביטוח החיים והחסכון לטווח ארוך בעיקר כתוצאה של סדרת מהלכים רגולטוריים מרחיקי לכת. כמוכן גידול בהפרשות מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה, אשר יגרמו גם לגידול בסעיף ההכנסה של דמי הניהול. במקביל צפוי גידול בהוצאות השיווק וכן בהחזרי דמי ניהול ובהטבות הביטוחיות לעמיתים.

אין צפי לפדיון מואץ של זכויות עמיתים, למעט גידול מסוים על רקע הגידול בהיקף הקרנות ועל רקע צפי לפדיונות גבוהים מהמקובל בקרב מבוטחים מכוח צווי ההרחבה לעניין פנסיה חובה אשר להם יתרות צבורות נמוכות באופן יחסי.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרנות הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברות כספים בין קרנות פנסיה.

חוק הגנת השכר התשי"ח-1958 מטיל התחייבות על הקרן, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעסיקים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם. החברה המנהלת מנהלת בשוטף בחובות מעסיקים, במהלך שנת 2014 החברה טייבה חובות ואף הגישה מספר תביעות כנגד מעסיקים וביצעה פריסת חובות למעסיקים נוספים.

6. השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה.

כללי - התפתחויות במשק הישראלי

החברה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הביטוח, על עלויות שונות הכרוכות בתפעול ועל ביצועי הנכסים המנוהלים. בפרט, שיעור התעסוקה ושכר העובדים במשק הינם גורמים המשפיעים על רמת המכירות של החברה במוצרי הביטוח השונים ובעיקר על היקף עסקי תחום החיסכון ארוך הטווח, וכן על רמת שימור התיק בתחום זה.

צמיחת המשק הישראלי

עפ"י אומדני למ"ס הצמיחה בישראל בשנת 2014 הסתכמה ב-2.6% הנתון צפוי להתעדכן בהמשך לאור פרסום אומדן צמיחה גבוה של 7.2% לרבעון הרביעי, שמהווה כנראה תיקון מסוים להאטה החדה ברבעון השלישי, על רקע מבצע "צוק איתן", ועל רקע אי וודאות בשוק הנדל"ן בהמתנה ל"חוק מע"מ אפס". כמו כן, גורמים חיצונים בניהם חולשה מתמשכת בכלכלת אירופה ובכלכלות המדינות המתעוררות הקשו אף הם על הצמיחה המקומית. מנגד, עודדו את הצמיחה ,העלייה בצריכה הפרטית, בלטה העלייה בצריכת הרכבים, והציבורית, על רקע ההוצאות הגבוהות למימון צוק איתן, הוזלה משמעותית במחיר הנפט מאמצע השנה, החלשות השקל, בעיקר מול הדולר, והמשך המדיניות המוניטרית המרחיבה של בנק ישראל. עפ"י ממוצע תחזיות האנליסטים בבלומברג הצמיחה צפויה להאיץ בשנת 2015 לרמה של 3.1%, בדומה לצפיות דומות להאצה גם בצמיחה העולמית.
הצמיחה במשק תמכה בהמשך שיפור בשוק העבודה. בחודש נוב' ירד שיעור האבטלה לרמה של 5.6% והשכר הממוצע במשק ברוטו למשרת שכיר הגיע ל-9,161 ש"ח.

מדיניות פיסקלית ומוניטרית בישראל

הוצאות הממשלה התרחבו ב-2014 ב-3.8% עפ"י אומדן למ"ס ולפי הערכות בנק ישראל ב-3.3%. לפי הערכות הכלכלנים במשק הגרעון הממשלתי הסתכם ב-3.1%, כשנתמך ע"י עודף בגביית המיסים. סביבת האינפלציה בישראל נותרה לאורך רוב שנת 2014 מתחת לגבול התחתון של יעד האינפלציה והסתכמה ב 2014 ברמה שלילית של (0.2%). כמו כן, גם ציפיות האינפלציה לשנה נסחרו לאורך רוב השנה ברמה נמוכה ממרכז היעד ואף מהגבול התחתון שלו. האינפלציה הנמוכה הייתה ברובה תוצאה של ירידה במחירי המוצרים והשירותים המיובאים לישראל, על רקע הדפלציה השוררת באירופה, ירידת מחירי הסחורות בעולם והתחזקות השקל בחצי השנה הראשונה, מנגד, את האינפלציה משך למעלה בעיקר סעיף הדיור, שבניכויו הסתכמה האינפלציה ב-2014 ברמה שלילית של 1.4%. האינפלציה הנמוכה, החולשה הכלכלית והמדיניות המוניטארית המרחיבה של הבנקים המרכזיים באירופה ויפן דחפו את בנק ישראל להמשיך ולהוריד את הריבית במשק, מרמה של 1.00% בתחילת השנה עד לרמה של 0.25% בחודש ספטמבר.
נכון למועד כתיבת הדו"ח, שוק ההון מגלם סבירות להפחתת ריבית ב-2015. המשך מדיניות מוניטרית מרחיבה תתמוך בהמשך מגמת עליית מחירי הנכסים מצד אחד, אך גם עשויה לפגוע במרווח התשואה שניתן לגזור ממנו דמי ניהול ובפוטנציאל התשואה העתידי.

6. השפעת גורמים חיצוניים (המשך)

כללי - התפתחויות בכלכלה העולמית

עפ"י הערכות הכלכלנים בסקר בלומברג, כלכלת העולם צמחה בשנת 2014 בקצב של 2.4%, גבוה מעט מקצב הצמיחה ב-2013, אך עדיין נמוך ביחס לצמיחה ההיסטורית. הצמיחה המתונה אופיינה בסביבה דיס-אינפלציונית עם המשך מדיניות מוניטרית מרחיבה ברוב העולם, בניהן הכרזות ומימוש רכישות אג"ח ע"י כמה מהבנקים הגדולים בעולם. על פי הערכות מוקדמות, כלכלת ארה"ב צמחה ב-2014 בקצב של 2.4%, גוש האירו בקצב של 0.8%, יפן בקצב של 0.2% וסין בקצב של 7.4%.

אירועים בולטים בכלכלה העולמית

ברבעון הראשון של 2014 הכלכלה האמריקאית נפגעה באופן קשה ביותר מגל קור קיצוני וכלכלת אירופה נפגעה מהמתיחות הגאו-פוליטית עם פלישת רוסיה לחצי האי קרים באוקראינה. במהלך הרבעון השני הבנק המרכזי באירופה הכריז על השקת תכנית רכישות אג"ח לאור המשך הלחצים הדפלציוניים בגוש. בהמשך הוא הפחית את ריבית ההפקדות לבנקים לרמה שלילית. ברקע, הבנק המרכזי בארה"ב הלך וצמצם לאורך השנה את תכנית רכישות האג"ח השלישית שלו (Tapering) והגביר את הציפיות לכך שהעלאות הריבית צפויות להתחיל ב-2015. במחצית השנייה של השנה הכריזה גם יפן על תכנית רכישות אג"ח, מחיר הנפט הפתיע כאשר מאמצע השנה שהחל לקרוס בחדות ואיבד בתוך כחצי שנה 50% מערכו, במקביל, הדולר החל לזנק בעולם ובגזרה הגאו פוליטית המתיחות בין רוסיה למערב התגברה יחד עם התחזקותו של הארגון השיעי דאע"ש.

שוק ההון בישראל

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברות הפועלות בשוק הישראלי, ובכללן הקבוצה, משקיעות חלק ניכר מתיק הנכסים שלהן בשוק ההון המקומי. לתשואות באפיקים השונים בשוק ההון יש השלכה מהותית על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה וכן על רווחיות הקבוצה

אפיקי השקעה מרכזיים:

האג"ח הממשלתי בישראל

אפיק האג"ח הממשלתי השקלי, בכל המח"מים, אופיין בשנת 2014 בעליות מחירים. עליות חדות במיוחד נרשמו באג"ח במח"מ ארוך (מעל 5 שנים לפדיון) שעלו ב-14.8% והתשואות עליהן (שקלי ל-10 שנים) ירדו מרמה של 3.7% בינואר 2014 לרמה של 2.3% בדצמבר. באגרות חוב לטווח בינוני (2-5) נרשמו עליות מחירים מתונות יותר של 4.6% ובאגרות חוב לטווח קצר (0-2) עליה של 1.3%. עליות המחירים באפיק הממשלתי השיקלי מיוחסות בעיקר לירידת התשואות בעולם, על רקע התגברות הלחצים הדיס-אינפלציוניים, שנבעו בין השאר מירידה חדה במחיר הנפט. ברמה המקומית ירידת התשואות הושפעה ממדיניות הריבית המרחיבה של בנק ישראל לנוכח הפתעות האינפלציה כלפי מטה לאורך רוב השנה וכן בציפייה לאינפלציה נמוכה גם בעתיד על רקע תכניות ממשלתיות להפחתת מחירי חשמל ומים.

האג"ח קונצרניות בישראל:

המחצית הראשונה של השנה התאפיינה בסגירה של מרווחי האשראי. במחצית השנייה של השנה נרשמה עליה במרווחים שהתעצמה לקראת סוף השנה. מדד תל בונד 60 רשם בשנת 2014 עליה מתונה של 0.8%. גיוסי ההון באג"ח קונצרניות בתל אביב הסתכמו ב-2014 ב-57.5 מיליארד שקל לעומת 36.7 מיליארד שגויסו בשנת 2013.

המניות בישראל:

בשנת 2014 רשם שוק המניות בישראל עליות שערים. מדד ת"א 100 עלה ב-6.7% ומדד ת"א 25 ב-10.2%. עליות השערים מיוחסת לעליה ברווחיות החברות, לצפי לעליה עתידית ברווחיותן ולירידה בשיעורי ההיוון, כתוצאה מירידת תשואת הבסיס של האג"ח הממשלתיות ולמרות עליה במרווחים לקראת סוף השנה. חלק משמעותי בעליות של מדד ת"א 25 נבע מעליה חדה במניית טבע.
מחזורי המסחר במניות בת"א התייצבו ברמה יומית ממוצעת של 1.2 מיליארד שקל, דומה למחזור הממוצע בשנת 2013. גיוסי ההון במניות עלו ב-2014 ל-7.6 מיליארד שקל, לעומת גיוס של 6.1 מיליארד שקל ב-2013, מתוכם 2.4 מיליארד שגויסו בהקצאה פרטית ע"י פריון נטוורק.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד ליום 23 בפברואר, 2015 פורסם מדד מחירים מפתיע לינואר עם ירידה של 0.9% ותמ"ג גבוה מהצפוי לרבעון הרביעי (7.2%). מדד ת"א 100 עלה ב-3.0%, מדד אג"ח כללי ממשלתי עלה ב-3.3% ומדד תל בונד 60 עלה ב-2.1%. בנק ישראל הפתיע בהפחתת הריבית ל-0.1%.

6. השפעת גורמים חיצוניים (המשך)

שוקי ההון בעולם

חברות הביטוח, קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברות הפועלות בשוק הישראלי, ובכללן הקבוצה, משקיעות חלק מסוים מתיק הנכסים שלהן בשווקי ההון הבינלאומיים, לפיכך לתשואות באפיקים השונים בשווקי ההון הבינלאומיים, יש השלכה על התשואה המושגת עבור לקוחות הקבוצה וכן על רווחיות הקבוצה.

אפיקי השקעה מרכזיים בשוקי ההון הגלובאליים

האג"ח הממשלתיות בעולם:

בארה"ב בלטו בשנת 2014 לחיוב אג"ח ממשלתיות במח"מ ארוך. מדד אג"ח 10-7 שנים עלה ב-8.8% והתשואה על אג"ח ל-10 שנים ירדה מ-3.03% ל-2.17%. מדד האג"ח הממשלתיות של המדינות המפותחות עלה בשנת 2014 בשיעור מתון של-0.1% בעיקר כתוצאה מהתחזקות הדולר מול האירו. מדד האג"ח הממשלתיות של המדינות המתפתחות, נקוב בדולר, עלה בשיעור של 9.2%.

האג"ח הקונצרניות בעולם:

מדד אג"ח קונצרני גלובאלי בדירוג השקעה ומח"מ 6.5 שנים עלה ב-2.3% במונחים דולריים ונסחר בסוף השנה בתשואה של 2.2% לעומת תשואה של 2.6% בסוף 2013. מדד אג"ח קונצרני גלובאלי בדירוג HY במח"מ 4.2 שנים ירד ב-0.3% במונחים דולרים, ונסחר בדצמ' 2014 בתשואה של 6.5% לעומת 5.6% בסוף 2013.
הגורמים המשפיעים ביותר על שוקי האג"ח היו מצד אחד ירידת תשואות הממשלתיות ברוב העולם ומצד שני עליית מרווחי האשראי במחצית השנייה של השנה.

שוקי המניות בעולם:

בסיכום שנת 2014, רשמו רוב המדדים המובילים בעולם מגמה חיובית, ברובם מתונה. בלטו לטובה מדדי ה S&P500 - שרשם תשואה של 11.4% והניקיי היפני שעלה ב-7.1%. באירופה מדד היורו סטוקס עלה ב-1.2% ובסה"כ מדד השווקים המפותחים של MSCIעלה ב-2.9%. עיקר ההשפעה החיובית הגיעה מהמשך הירידה בסביבת התשואות, שאפשרה את המשך פתיחת המכפילים.

בשווקים המתפתחים רשמו רוב מדדי המניות ביצועים שלילים. מדד המניות הסיני בהונג-קונג, ה Hang-Seng, עלה ב-1.3% אך לעומתו מדד המניות הברזילאי (Bovespa) ירד ב-2.9%, על רקע בחירות מאכזבות, ומדד RTS לשוק הרוסי ירד ב-8.6%, על רקע הפלישה לאוקראינה. בסה"כ, מדד MSCI לשווקים המתפתחים ירד ב-5%. עיקר ההשפעה השלילית על השווקים המתפתחים הגיעה מהאטה בקצבי הצמיחה.

בתקופה שלאחר תאריך המאזן ועד ליום 23 בפברואר 2015 בלטו בהשפעתם על השווקים הקדמת הבחירות ביוון וניצחונה של מפלגת שמאל עם דרישות להקלה בתנאי החילוץ, מה שגרר חשש ליציבותו של האיחוד האירופאי. לאחר משא ומתן אגרסיבי יוון התקפלה באופן זמני והסכימה לחזור למתווה דרישות הצנע. בנוסף, הכרזה של שוויץ על נסיגה מהבטחתה להגן על רצפה לשער החליפין, המשך ירידת מחיר הנפט והתדרדרות בנתונים הכלכליים בעולם.

7. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בחברת **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "החברה") מיושמות הוראות חוזרי אחריות ההנהלה, בדבר בקרות ונוהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי, ומבוצעים ההליכים הנדרשים בקשר לכך, כמפורט להלן וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל. במסגרת זאת, אימצו הגופים המוסדיים בקבוצה את מודל הבקרה הפנימי של COSO - COMMITTEE OF SPONSORING ORGANUZATION OF THE TREADWAY COMMISSION המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

בקרות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלות הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. בנוסף, הגוף המוסדי נמצא בתהליך של שיפור וייעול תהליכים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

לדוחות הכספיים של הגוף המוסדי מצורפים הדוחות וההצהרות הנדרשים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה ושלבי הביניים שנקבעו בהם ליישום החוזרים.

12 במרס, 2015		
תאריך אישור הדוח	בני שיזף יו"ר הדירקטוריון	עמוס לוזון מנכ"ל

8. דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של ה"חברה המנהלת" לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות המפקח על הביטוח. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת ה"חברה המנהלת" בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של **COSO** -Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של ה"חברה המנהלת" על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

תאריך אישור הדוח	בני שיזף	עמוס לוזון	יוסי וקסלבאום
12 במרס, 2015	יו"ר הדירקטוריון	מנכ"ל	מנהל הכספים

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 6706703

טל. 972-3-6232777+
פקס 972-3-5620479+
ey.com

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה -2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) התשס"ה -2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכנה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ולכל אחת משלוש השנים שאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014, והדוח שלנו, מיום 12 במרס, 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת הלב לאמור בבאור 20 באשר לחשיפה להתחייבויות תלויות.

תל-אביב,
12 במרס, 2015

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון